

Vaduguns

Otrdiena ● 2015. gada 1. decembris

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Problēmu nav

13.

Īsziņas

Premjerministre plāno apmeklēt mūspusi

Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas darba kārtībā šonedēļ (3. un 4.decembrī) ieplānota reģionālā vizīte Viļakas, Rēzeknes un Balvu novados. Ceturtdien viņa apmeklēs Viļaku, bet piektdien ciemosies Balvos. Tāpat šonedēļ Viļakā darba vizītē ieradīsies zemkopības ministrs Jānis Dūklavs.

Paziņo gada balvas sportā pretendentus

Ceremonijas "Latvijas Gada balva" žūrija nosaukusi pretendentus uz "Latvijas Gada Balvu Sportā 2015" deviņās nominācijās, kuras pasniegs 23.decembrī. Nominācijā "Labākā Latvijas sporta komanda" pretendē arī mūspuses olimpietis Arvis Vilkaste kopā ar bobslejistiem O.Melbārdi, D.Dreišķenu un J.Strengu. Šogad viņi izcīnīja 1. un 2.vietu Eiropas čempionātā, 2.un 3.vietu Pasaules čempionātā un 1.vietu Pasaules kausa kovyrtējumā.

Atklāj Raiņa un Aspazijas virtuālo muzeju

Tuvojoties Raiņa un Aspazijas 150. jubilejas gada izskāpai, atklāts interneta resurss Aspazijas un Raiņa virtuālais muzejs Lugāno, kas ikvienam interesentam ir brīvi pieejams tīmekļa adresē www.arlugano.lv. Aspazijas un Raiņa virtuālais muzejs Lugāno ir pirmsais interneta resurss, kas veltīts abiem latviešu dižgariem kopā, un tā mērķis ir atgādināt, pievērst uzmanību un izcelt abu šī gada ievērojamo jubilāru dzīvē un daildarē sevišķi būtisku laika nogriezni - Šveices trimdas gadus (1906-1920), kam īpaša nozīme ne vien Aspazijas un Raiņa radošajā biogrāfijā un cīņā par Latvijas valstisko neatkarību, bet arī latviešu kultūras topogrāfijas ārpus Latvijas teritorijas apzināšanā.

Donoru diena Balvos

2.decembrī no plkst. 9.00 līdz 13.00 Valsts asinsdonoru centrs (VADC) rīko asins donoru dienu Balvu muižā, Balvos, Brīvības ielā 47.

- Medīevā aizvada ermoņiku svētkus
Spēlē savējie un ciemiņi

- 500 linu dvielu vidū - arī Dženijas darbi
Ar mežginēm, bārkstīm, knipelējumiem

Foto - E.Gabranovs

Aicina būt vienotiem! Prāvests klātesošos aicināja būt vienotiem atgādinot, ka visās vajadzībās, ko sauc par dzīvi, mēs esam kopā ar to, kas mūs vienmēr iedrošina: "Protams, tas ir Debesu Tēvs." Arī Balvu teritoriālās invalīdu biedrības vadītāja Marija Duļbīnska (foto) ir pārliecināta, ka, tikai strādājot kopā, var gūt pozitīvus rezultātus.

Iesvēta karogu

Edgars Gabranovs

Balvu teritoriālās invalīdu biedrības biedri, atzimējot Starptautisko invalīdu dienu, sestdien Balvu muižā teica paldies vārdus ciemiņiem, atbalstītājiem un draugiem. Šī diena bija īpaša arī ar to, ka prāvests Mārtiņš Klušs iesvētīja biedrības karogu.

Bijušais Balvu teritoriālās invalīdu biedrības vadītājs Stanislav Cibulis atgādināja, ka biedrība dibināta 1993.gadā un to 13 gadus vadīja Zinaīda Mača: "Invalīdu biedrībā iestājos 2006.gadā, kad pārcietu smagu operāciju. Tolaik man piedāvāja vadīt biedrību. Atceroties savus pārdzīvojumus un līdzcilvēku palīdzību, kad pēkšņi pats zaudēju redzi, sapratu, ka jāuzņemas šīs darbs, neskatoties uz grūtībām. 2013.gadā mums pievienojās māmiņu domubiedru grupa "Esi aktīvs!" Marijas Duļbīnskas vadībā. Divu gaidu laikā viņa pierādīja, ka ir enerģiska un aktīva, tāpēc priecājos, ka biedrības vadības grožus šogad varēju nodot drošās rokās." St.Cibulis kolēģiem vēlēja labu veselību un saticību ģimenēs. Arī Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Cunska vēlēja katru dienu dzīvot ar prieku: "Rītos priecīgiem pamosties un vakarā apmierinātiem aiziet gulēt, kad esat

sapratuši, ka diena ir izdevusies. Mums visiem dzīvē atgādās dažādas likstas, tomēr, esot sabiedrībā, jācenšas dzīvot pilnvērtīga dzīve. Mums jāmaina sava domāšana, jāiziet no ierastajiem rāmjiem jeb čaulas un jāapzinās, ka, tikai strādājot un darbojoties kopā, mēs varam daudz ko izdarīt. Gribas novēlēt, lai katrā mājā, lai katrā ģimenē, lai katrā sirdī ienāk svētība un Ziemassvētku miers!" S.Cunska pasniedza Balvu novada Pateicības rakstu Veltai Gavrjušenkovai, Verai Andrejevai, Uldim Gorbānam, Terēzai Gruzdulei un teica paldies M.Duļbīnskai par biedrības veiksmīgo vadību. Tāpat viņa zināja teikt, ka Stanislavs Cibulis izvirzīts novada augstākajam apbalvojumam - Atzinības raksta saņemšanai, kuru visticamāk viņam piešķirs pilsētas svētkos. Arī Balvu teritoriālās invalīdu biedrības vadītāja M.Duļbīnska sumināja čaklākos un aktivitākos biedrības biedrus. Viņa mudināja būt vēl aktīvākiem, kā arī apzināt tos cilvēkus, īpaši bērnus un jauniešus, kuri kautrējas iziet sabiedrībā. "Ja kādam ir idejas, neslēpēt tās," aicināja Marija. Tāpat biedrības vadītāja atklāja savus sapņus un sapnišus, kā, piemēram, nākamgad noorganizēt nūjošanas pulciņu un izveidot kori.

Jāpiebilst, Starptautiskās invalīdu dienas svīnībās klātesošos priecēja jaunie mākslinieki un pašdarbnieki, kuri, kā atzina pasākuma apmeklētāji, sildija sirdis.

Aizvada
zemnieku
un
uzņēmēju
balli.
4. lpp.

Amanda
Kočāne -
konkursa
laureāte.
5. lpp.

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Pirmās Adventes svece jau izdegusi. Tas nozīmē, ka gada aplis strauji noslēdzas. Mums atkal ir ko padomāt: kāds izdevās veikums, vai piepildījās ieceres, kādus laudis satikām savā ceļā?

Man šī darbdienu nedēļa iesākusies gaišā noskaņā. Līdz ar citiem Balvu novada darbiniekiem, kuri mēroja patālo ceļu uz Jūrmalas kultūras centru, biju aculieciniece ļoti jaukam pasākumam. Balveniete Anita Strapcāne iecelta šī gada konkursa "Vecmārija 2015" galvenajā godā, dāvanā saņemot kroni. Tas nozīmē, ka līdz ar viņu Latvijā izskanējis arī Balvu vārds. Anita atzīst, ka šī apziņa pašu gandarī pat vairāk par skaisto kroni. Jo tā ir atzinība un novērtējums arī pulkam cilvēku, komandai, kura konkursantei palīdzēja kaldināt šo uzvaru. Ir pamanīts: mūspuses novadi bieži izskan tieši caur sieviešu uzdrīkstēšanos un labajiem darbiem. To ārpus robežas *iznes* arī sieviešu biedrības "Rudzupupe" aktiviste Maruta Paidere. Nupat desmits sieviešu ar jaunām idejām atgriezušās no ikgadējās Latvijas Lauku sieviešu apvienības konferences. To, ka sievietes prot dzivot, prot ištenot veiksmes stāstus un viņām tas izdodas, lai "kādi vēji pūš", apliecinā arī iepriekš nosauktie fakti.

Latvijā

Slimnīcī Ventspilī norauj daļu jumta. Vakar Ziemeļkurzemes reģionālajai slimnīcī Ventspilī spēcīgais vējš norāvis daļu jumta seguma vairāk nekā 2000 kvadrātmetri plati. Jumts nokritis uz automašīnām, kurās neatradās cilvēki. Slimnīcas personālam un pacientiem apdraudējums nebija, līdz ar to nebija nepieciešama arī evakuācija. Pirmdienas rītā dienvidrietumu vēja ātrums brāzmās Ventspils ostā sasniedza 32,3 metrus sekundē.

Premjeres pienākumus gatava uzņemties Solvita Āboltiņa. Koalīciju varētu paplašināt ar "Reģionu apvienību", bet jaunajā valdībā premjeres pienākumus 'kritiskā situācijā' esot gatava uzņemties 12. Saeimas deputāte un partijas "Vienotība" līdere Solvita Āboltiņa. Viņa skaidrojusi, ka Sudrabas partijā vairs neesot komandas. Tāpat nepieciešams mainīt situāciju, jo "Vienotība" šobrīd nenosakot politisko dienaskārtību. "Esmu gatava uzņemties premjeres pienākumus kritiskā situācijā," sacījusi Saeimas deputāte.

Izvairīgi komentē prāvo algu pielikumu. Finanšu ministrs Jānis Reirs izvairīgi komentēja prāvo algu pieaugumu premjeram, ministriem un parlamentārajiem sekretāriem. Viņš sacīja, ka tā drīzāk ir Saeimas kompetence. Ziņots, ka, mainot likumu, nākamgad bruto algas palielinājums Ministru prezidentam, ministriem, parlamentārajiem sekretāriem, Saeimas frakciju un komisiju vadītājiem būs aptuveni 600 līdz 700 euro. Neoficiālā informācija liecina, ka par algu palielinājumu Saeimas frakciju un komisiju vadītājiem esot vairāk iestājušies Zaļo un zemnieku savienības pārstāvji.

Latvija Turcijai piešķirs vairāk nekā 4 miljonus. Valdošā koalīcija atbalstīja 4,3 miljonu euro atvēlēšanu, lai atbalstītu Turciju bēgļu jautājuma risināšanā. Eiropas Komisijas prezidents Žans Klods Junkers bija aicinājis Eiropas Savienības dalībvalstis divu gadu laikā kopīgi piešķirt 2,5 miljardus euro, lai sniegtu Turcijai palīdzību uzturēt tās teritorijā esošos vairāk nekā divus miljonus patvēruma meklētāju.

Rīdzinieks loterijā laimē 150 tūkstošus eiro. 28.novembra izlozē skaitļu loteriju papildspēlē "Džokers" šogad otro reizi Latvijā laimēts maksimālais laimests 150 000 euro. Laimestu guvis kāds rīdzinieks. Iepriekšējā reizē 150 000 euro papildspēlē "Džokers" laimestu guva 25.aprīlī Rīgā.

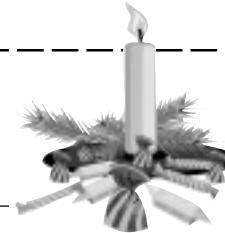
(No ziņu portāliem www.delfi.lv un www.tvnet.lv)

Veidosim Ziemassvētku un Vecgada numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir istais laiks padomāt par cilvēkiem, kas Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši istajā brīdi bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 18. decembrim. Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

Aptauja

Izvērtējam aizejošo gadu

Gada notikums 2015

Kādu savas pašvaldības veikumu šogad vērtējat visaugstāk?

Ko, Jūsuprāt, šogad aizmirsa izdarīt Jūsu pašvaldība?

Gada notikums Jūsu mājās?

Gada cilvēks 2015

Kādu cilvēku nominētu gada balvai bijušā Balvu rajona mērogā; kāpēc?

Kurš šogad pelnījis žagarus?

Kurš cilvēks un kāpēc Jums šogad bijis īpašs?

Par kuru cilvēku "Vaduguni" būtu noteikti jāuzraksta?

Gada pārsteigums 2015

Kādu rakstu vai lappusu "Vaduguni" lasījāt ar vislielāko interesiju; kāpēc?

Kādu gudrību šogad esat iemācījies?

Jūsu lielākā vēlme (mērķis) Jaunajā gadā?

Anketu nosūtišanas termiņš – 18.decembris. "Vaduguns" adrese: Teātra 8, Balvi, LV-4501
Trīs interesantāko anketu iesūtītāji saņems pārsteiguma balvas.

Jūsu vārds, uzvārds

Adrese, tālrunis

Vai, Jūsuprāt, pedagogu brīdinājuma streika prasībās ieklausīties valdība?

Viedokli

Valdībai jāmaina attieksme pret skolotājiem

OLGA MARKOVA, Balvu starpnovadu arodorganizācijas padomes priekšsēdētāja

Galvenā pedagogu brīdinājuma streika prasība ir pedagogu darba samaksas jaunā modeļa pilnveidošana un zinātnes un augstākās izglītības darbinieku atalgojuma

paaugstināšana. Viena no prasībām, kas īpaši aktuāla mūspuses izglītības iestādēs, ir arī darba samaksas nosacījumu uzlabošana strādājošajiem tā dēvētajās mazajās skolās, kurās izglītojamo skaits ir līdz 100 skolēniem, tostarp pirmsskolas izglītības iestādēs. Tāpat mērķis ir panākt, lai amatpersonas ieklausās sociālajos partneros un palielina finansējumu skolās strādājošā atbalsta personāla atalgojumam – logopēdiem, bibliotekāriem, psihologiem un citiem. Piemēram, pašreizējais darba samaksas modelis paredz, ka atbalsta personāla speciālistam viena pilna likme pienākas, sākot no 500 skolēniem skolā. Balvu un arī pārējos mūspuses novados nav nevienas skolas ar tik lielu skolēnu skaitu. Arī Balvu pamatskolā, kas Balvu novadā ir izglītības iestāde ar vislielāko skolēnu skaitu, mācās nepilns pustukstotis jauniešu - 460 bērni. Tas nozīmē, ka nevienā no mūspuses skolām viena pilna psihologa, tostarp logopēda, bibliotekāra un cita atbalsta personāla likme nepienāksies. Rezultātā atbalsta personālam skolā līdzšinējās vienas likmes vietā (piecas darba dienas nedēļā) var nākties strādāt, piemēram, uz pusi likmes (2,5 darba dienas nedēļā), bet darba patiesīm netrūkst. Piemēram, bibliotekāram jāapstrādā viss skolas grāmatu fonds,

nepieciešamā informācija jāievada datorā, grāmatas jāuztur labā kārtībā, gandrīz katru starpbīdi jāapkalpo bērni, kā arī jāorganizē dažādi ar bibliotēkām un grāmatām saistīti skolēnu pasākumi. Tas pats attiecas arī uz pārējo skolās strādājošo atbalsta personālu. Piemēram, Balvu pamatskolā strādā logopēde, kuru nepārtrauki apmeklē bērni, un viņa konsultē daudzos ar logopēda darbu saistītu problēmu gadījumos. Tādējādi ir grūti iedomāties, kā skolas var pastāvēt bez atbalsta personāla. Savukārt Balvu novadā kopumā ir apmēram 2000 skolēnu. Tas nozīmē, ka uz šo bērnu skaitu, rēķinot matemātiski, pienākas apmēram tikai nepilni četri bibliotekāri jeb 3,5 bibliotekāru likmes. Bet skolu skaits taču ir krietni lielāks! Balvu pilsētā vien ir trīs skolas, nemaz nerunājot par pārējām Balvu novada izglītības iestādēm. Pašreizējā darba samaksas modelī nav pietiekami padomāts par skolās strādājošo speciālistu nozīmi izglītības arbā.

Runājot par atalgojuma palielināšanu konkrēti pedagojiem, vēlos uzsvērt, ka visi darbi ir nozīmīgi un sniedz ieguldījumu sabiedrības labā. Nekādā gadījumā nevienu nevēlos noniecināt, bet tajā pašā laikā tehnisko darbinieku atalgojums ir pietuvinājies to cilvēku darba samaksai, kuri ieguvuši

augstāko izglītību. Atalgojumam starp dažādām strādājošo grupām jābūt samērīgam, pretējā gadījumā ieguldītās pūles augstāka izglītības līmena iegūšanai kļūst mazāk vērtīgas. Arī atbildība starp dažādiem darbiniekiem ir dažāda, kam jāatspoguļojas arī saņemtajā atalgojumā. Savulaik arī izskanēja viedoklis, ka vajadzētu publicēt skolotāju algas, nepieminot vārdus un uzvārdus. To droši var darīt, bet ar nosacījumu uzrakstīt, par kādu darba slodzi un ieguldītajām pūlēm atalgojums tiek saņemts.

Āoti vēlētos, lai valdība mainītu savu attieksmi pret skolotājiem. Skolotājiem jādara viss - jāaudzina, jāmāca un jāpieseskata. Tas patiešām ir skolotāju pienākums, ko ar vislielāko atbildību arī cenšamies darīt, bet tiklidz kaut kas noiet greizi, atkal vainīgi skolotāji. To ir ļoti sāpīgi dzirdēt. Dažkārt arī šķiet, ka politiķi, nepārtraukti aktualizējot skolotāju vai mediķu jautājumu, cēnas sabiedrības uzmanību novērst uz citām problēmām. Tas gan ir tikai mans subjektīvais viedoklis, bet nevienam jau nav noslēpums, ka šādas politiskās spēlētes ir izplatīta politiku prakse. Sabiedrība daudz neprasā, tikai vēlas, lai valdība vairāk pievērstu uzmanību parastajiem cilvēkiem.

Streika forma nebija pareiza

NORA APĪNE, Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja

Domāju, valdība pedagogu streika prasībās neieklausīties, kas ir pierādījies gadu gaitā. Ja tajā pašā dienā, kad skolotāji streiko, politiķi var pieņemt lēmumu par ministru un citu amatpersonu atalgojuma palielināšanu, tad, runājot par valdības morāli, jāteic tā, kā runa tautā – kad dalīja kaunu, viņu nebija mājās! Neesmu nedz par, nedz pret viņu darba samaksas palielināšanu, bet šoreiz šāda rīcība pret skolotājiem bija kā minimums neētiska. Rodas sajūta, ka politiķi ar šādu rīcību vēlējās parādīt savu varu pār parastajiem iedzīvotājiem, proti, jūs varat streikot, mēs lemsim un darīsim savu! Turklāt tagad aizkulīsē baumo par iespējamo valdības demisiju. Prakse Latvijas izglītības politikā liecina, ka jauns ministrs sev līdzi nes arī pārmaiņas. Esmu arī ievērojusi, ka vienā no Izglītības un zinātnes ministrijas apspriežu zālēm pie sienas piestiprināti visu izglītības ministru portreti jau no pirmās Latvijas brīvvalsts laikiem. Būtu interesanti uzzināt, vai sienā vēl ir brīvs lauciņš nākamajam izglītības ministra portretam. Protams, var ironizēt, bet realitāte dažbrīd ir

pārāk skaudra un nepatīkama – mēs neesam pret pārmaiņām, bet vai to nav pārāk daudz un bez jebkādas reformu īstenotāju atbildības? Godīgi runājot, kad nesen skatījos jaunākās ziņas televīzijā, nodomāju – cik valdība tomēr ir tālu no tautas... Politiķi par iedzīvotājiem un viņu interesēm īpaši atceras un uztraucas tikai bridi, kad tuvojas vēlēšanas un nepieciešamas balsis. Varbūt beidzot kādu dienu nāks jauna politiķu paaudze un situācija patiesīm mainīsies?

Manuprāt, arī streika forma nebija pareiza, jo pedagojiem vajadzēja rīkoties vienoti un todien nestrādāt nevienai no izglītības iestādēm. Iespējams, šādā gadījumā valdība skolotāju prasībās ieklausītos. Patika kādas jaunās skolotājas vārdi, kura teica - ja streiks ilgtu divas vai trīs dienas un skolas durvis patiesīm būtu ciet, varbūt būtu arī rezultāts. Šoreiz bija ne šis, ne tas – daļa strādāja, daļa nestrādāja. Balvu novadā streikoja četras skolas - Bērzpils vidusskola, Tilžas vidusskola, Stacijas pamatskola, izņemot šo skolu filiāles, kā arī Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā

vidusskola. Todien nevienu no šīm skolām bērni neapmeklēja, jo bērnu vecāki savlaikus bija informēti par skolotāju streiku. Šis nav tik vienkāršs jautājums, jo pedagogu streikos bērni kļūst par situācijas kīlniekiem. Būsim atklāti - daļa jauniešu droši vien priečājās, ka streika dienā nebija jāapmeklē skola. Tājā pašā laikā ikvienam bērnam ir tiesības uz izglītību, un viņiem un viņu vecākiem jādomā par savu atvašu nākotni, neskatoties uz notiekošajiem streikiem. Tāpat nekādā gadījumā neatbalstu streika ideju valsts pārbaudes darbu laikā, jo šis laiks ir būtisks 12.klašu skolēniem un tieši ieteikmē viņu nākotni.

Jāpiebilst, ka Balvu novadā pedagogi par streika dienu atalgojumu nesajēms. Savukārt novada bērnudārzi streikā nepiedalījās, jo bija jādomā arī par to, kas dienas laikā uzraudzīs mazos bērnus. Iespējams, streika rīkošana bija izvēlēta arī pedagojiem neizdevīgā laikā, kad darbs pie valsts budžeta pieņemšanas ir iegājis finiša taisnē un Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā nekādas būtiskas izmaiņas vairs nav iespējamas.

Viedokļus uzskausīja A.Ločmelis

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai, jūsuprāt,
pedagogu brīdinājuma
streika prasībās
ieklausīties valdība?

valdībai pedagogi nav prioritāti -
Izpildīt visas prasības - 0%

54.5%

skolotājiem maki tāpat ir blezi -
labāka dzīve nāks ar laiku -
31.8%

13.6%

mani tas neinteresē - 0%

3.1%

Balsis kopā: 22

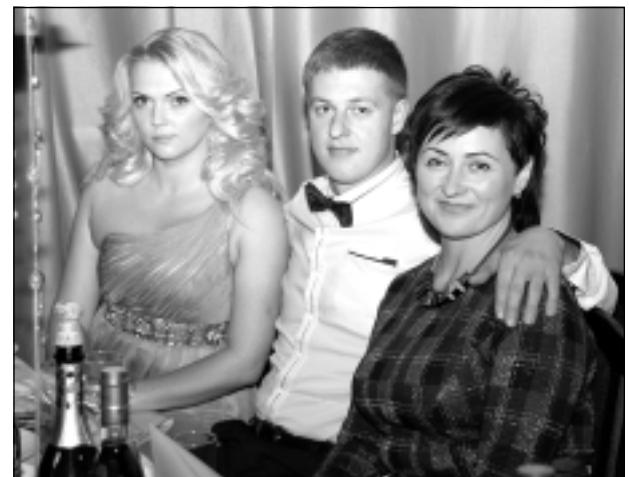
Apbalvo zemniekus un uzņēmējus

27.novembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika Balvu novada "Zemnieku un uzņēmēju balle 2015". Pasākumu vadīja atraktīvais LNT laika ziņu vadītājs Māris Grigalis. Mūzikas pauzēs un deju vakarā spēlēja grupa "No pusvārda".

Pasākuma laikā kā ik gadu tradicionāli godināja Balvu novada zemniekus un uzņēmējus vairākās nominācijās. Šogad kā lielāko nodokļu maksātāju nominēja SIA "Balvi Flora", lielākais darba devējs šogad ir SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība", bet gada mecenāts - SIA "A.K.7" vadītājs Andrejs Kindzulis, par mūža ieguldījumu uzņēmējdarbībā godināja Jāni un Venerandu Ľubkas no zemnieku saimniecības "Upesliči". Par gada jauno uzņēmēju nominēja SIA "Evalar auto" vadītāju Armandu Penneru, bet par gada mājražotāju kļuva Ilzes Liepiņas mājražošanas uzņēmums. "Gada eksportētājs 2015" šogad ir Joahanns Martens - SIA "Compaqpeat", bet stipra ģimene laukos – Gunita un Egons Sirmači no zemnieku saimniecības "Kļavkalni". Lauku mantojuma saglabātājas gods šogad ir Alīnai Zelčai, kura pārmanto vecāku zemnieku saimniecību "Skujenieki", bet par labāko gada pakalpojumu sniedzēju atzīts uzņēmums SIA "BKL", kuru vada Jānis Kuļšs. Kā stabilāko uzņēmumu šogad godināja SIA "INVIK". Pasākumā piedalījās Eiropas Parlamenta, Saeimas deputāti, Balvu novada domes un Gulbenes LAD pārstāvji, un katram no viņiem bija labs vēstijums un cerīgs novēlējums zemniekiem un uzņēmējiem.

Gada mecenāts - Andrejs Kindzulis. Viņa uzņēmums "A.K.7" sniedz auto evakuatora pakalpojumus, tehnisko palīdzību uz ceļa, transporta līdzekļu pārvietošanu pa Eiropu, sadarbojas ar Valsts robežsardzi. Viņš atzina, ka tad, ja ir labi pastrādāts, var arī labi atpūsties.

Gada jaunā uzņēmēja gods - Armandam Penneram. Pēc balvas saņemšanas viņš teica paldies savai ģimenei, kura palīdzēja un atbalstīja materiāli,- uzbūvēja autoservisu. Armands smaidot aicināja visus uzņēmējus auto dzīt mazgāt tieši uz viņa uzņēmumu "Evalar auto".

Veneranda un Jānis Ľubkas no zemnieku saimniecības "Upesliči". "Ir tikai jāstrādā, daudz jāstrādā bez čikstēšanas un slinkošanas," savu saimniekošanas veiksmes atslēgu atklāja Veneranda. Jānis savukārt atzina, ka lieli palīgi saimniekošanā ir dēli.

Alīna Zelča aicina nebaidīties no darba laukos. Viņa no vecākiem Tilžā pārmonto zemnieku saimniecību "Skujenieki" un šajā darbu aprītē ir tikai pusgadu, toties silti iesaka jauniešiem nebaidīties no darba laukos. "Tas man šobrīd ir liels izaicinājums, taču esmu pilna entuziasma turpināt, tāpēc paldies visiem, kuri tic manām idejām," uzsvēra A.Zelča.

"INVIK" vadītāji ir gandarīti. Viktors Paršinovs (no kreisās) un Juris Pušpurs ir gandarīti, ka uzņēmums strādā jau 20 gadus. Viņi sniedz transporta pakalpojumus, piedāvā starptautiskos pārvadājumus. Pašlaik uzņēmums darbu nodrošina 15 cilvēkiem, bet vasarās strādājošo ir krieti vairāk.

SIA "Compaqpeat" pārstāvji ar ģimenēm. Pēc apbalvojuma devās uzņēmuma menedžeris Valdis Polmanis un ceha vadītājs Kaspars Ezernieks, kuri vada darbus Briežuciema pagasta Lutinānu purvā. Uzņēmuma otrs ražotnes atvēršana Latvijā ir attaisnojusies, pašlaik šeit darbs ir vairāk nekā 20 strādniekiem, sezona darbinieku ir vairāk. Uzņēmums apsaimnieko 280 hektārus purva, 112 hektārus viņi nomā no pašvaldības.

SIA "Balvi Flora" vadītājs Ivars Zaharāns. Viņš pastāstīja, ka šis gads kūdras ieguvei un pārstrādei bijis labvēlīgs. Uzņēmums eksportē produkciju uz Itāliju, Vāciju, Beļģiju un citām Eiropas Savienības valstīm. Klātesošajiem deputātiem viņš novēlēja nest ziņu valdībai, lai domā par stabiliu nodokļu politiku, lai atceras, ka valsts pamatā ir uzņēmumi, kas dod darbu saviem cilvēkiem un par viņiem maksā nodokļus.

Saņem dāvanu - braucienu uz Briseli. Eiropas Parlamenta deputāte Iveta Grigule par sasniegumiem Balvu novada attīstībā pasniedza piecas dāvanas - braucienus uz Eiroparlamentu Briselē. Nākamā gada maijā uz Briseli dosies arī Balvu novada pašvaldības aģentūras "Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs" direktore Ialta Kalīva (attēlā), Vilnis Dzenis, Aigars Pušpurs, Valdis Ančs un Andrejs Kindzulis.

Ziedus saņem "Eco Fabrika" direktors Guntars Šults. Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs bija pieteicis Balvu novada uzņēmumus "Latgales reģiona uzņēmēju gada balvai 2015". Šie uzņēmumi bija SIA "Eco Fabrika", zemnieku saimniecība "Liči", Retro moto klubs "Rūsa vēja", bet SIA "Balvi Flora" - lielākais eksportētājs Latvijā.

Rugāju novadā

Sagaida ciemiņus no Mālpils

19.novembrī Rugāju novada vidusskolā ciemojās Mālpils internātpamatskolas skolotāju delegācija.

Kā stāsta skolotāja Agita Kukurāne, arī rugājieši pirms tam bijuši Mālpili, kur guvuši jaunas atziņas un idejas. "Kaut ko no pamanītā jau esam ieviesuši. Arī šajā tikšanās laikā pārrunājām, ka pieredzē dalīties un ciemoties viens pie otra varētu ne tikai skolotāji, bet arī skolēni. Mālpiliešiem interesēja mūsu latgaliskā vide, latgaļu valoda. Viņiem labi padodas blogu veidošana, kas mums vēl jāmācās," secina A.Kukurāne. Viņa piebilst, ka kolēģi piedalījušies "Samsung Skola nākotnei" projekta, kas bijis vērts digitālās izglītības veicināšanai, tāpēc arī tehniskais aprīkojums (digitālās tāfeles, projektori) Mālpils internātpamatskolā ir labāks. Līdz ar to arī skolotājiem ir daudz vairāk iespēju stundās strādāt, izmantojot modernās tehnoloģijas. Mālpilieši Rugājos novērtēja estētiski sakopto vidi gan novada centrā, gan pie skolas. "Mūsu skolēni var lepoties arī ar saviem zinātniski pētnieciskajiem darbiem," piebilda skolas direktore Iveta Areļkeviča. Skolā iedibināta jauka tradīcija - notiek četru gadalaiku olimpiādes. "Arī šī ideja mūsu ciemiņiem patika. Mēs izvēlamies nedēļas tēmu, kas caurauž visus priekš-

Foto : I.Useniece

Rada interesi. Rugāju novada direktores Ivetas Areļkevičas skolas prezentācija izpelnījās neviltotu interesi. Ciemīni apbrīnoja uz skolas sienas izveidoto fresku, bija sajūsmā par rokdarbu klāstu "Skreinē".

metus, dodamies arī ekskursijās, rīkojam dažādus konkursus, bet nedēļu noslēdzam ar sarīkojumu. Mums bija, piemēram, Sniega karalienes balle, kurā piedalījās visu klašu skolēni," pastāstīja A.Kukurāne.

Mālpils internātpamatskolas skolotāju delegācija devās arī uz Eglaines pamatskolu, kur iepazina jaunumus vizuālajā mākslā, eko skolu darbā un citās aktivitātēs. Vizuālās mākslas skolotāja Iveta Useniece pastāstīja, ka mālpilietes Eglaines pamatskola priečājās par skaisto skolas vizuālo izskatu, dzivespriečīgo krāsu gan no ārpuses, gan no iekšpuses - gaiteņos,

garderobē: "Mājigajā ēdamzālē viņas papusdienoja, apskatīja visus sākumskolas klašu kabinetus un katrā atrada ko vērtīgu savām idejām un ierosmēm darbam - gan logopēdijā, gan apsveikumu darināšanā, gan pagarinātās dienas grupas darbā. Ekoskola mums darbojas jau ceturtu gadu, tāpēc iepazīstinājām arī ar tās darbu. Skolotājas noskatījās prezentāciju par skolu, par eTwinning projektu "Koordinātu plakne", ko realizē skolas direktors Eduards Stalidzāns. Viešas projām devās ar atziņu, ka Rugāju novadā cilvēki strādā ar milestību, turklāt ne tikai skolā."

Piedalās laureātu godināšanas pasākumā

20.novembrī pēc mācību stundām uz Daugavpili devās Rugāju novada vidusskolas 9.klases skolniece AMANDA KOĀĀNE, lai piedalītos Izglītības iniciatīvu centra projekta "Latgale par ilgtspējīgu izglītību un globālo attīstību" laureātu godināšanas pasākumā.

Vizuālās mākslas skolotāja Iveta Useniece informē, ka Amanda Kočāne konkursam iesniedza fotokolāžu un prezentēja to, pastāstot par globālās izglītības iespējām Rugāju novada vidusskolā. Pasākumā piedalījās un balvas pasniedza Eiropas gada attīstībai vēstnieks Hosams Abu Meri. Viņš teica atzinīgus vārdus par darbigajiem cilvēkiem Latgalē, par radošiem pedagojiem, kuri iedvesmo skolēnus. Globālās izglītības mērķis ir veidot iekļaujošu un ilgtspējīgi dzīvotspējīgu sabiedrību, skaidrojot ne tikai to, kā cilvēki ar saviem individuālajiem lēmumiem un attieksmi ietekmē plānētu, uz kurās dzīvo, un savus līdzcilvēkus, bet arī rosinot aizdomātības par tādiem aktuāliem jautājumiem kā klimata pārmaiņas, migrācija, kā tiek ražota un transportēta pārtika un citiem. Amandas fotostāsts bija par vasaras nometni "Spānija, Francija, Latvija".

"Šovasar piedalījos starptautiskā jauņiešu nometnē, kurā iesaistījās jaunieši - dalībnieki no Spānijas, Francijas un Latvijas, un tā norisinājās Spānijā. Piedaloties šajā nometnē, es labāk iepazinu

Foto : no personīgā arhīva

Konkursa laureāte. Amanda Kočāne (otrā no kreisās) ar saviem skolotājiem, atbalstītājiem un pasākuma viesi Hosamu Abu Meri. Amandu konsultēja vizuālās mākslas skolotāja Iveta Useniece. Pavisam projektā bija iesūtīti 29 jauniešu darbi, no kuriem 8 saņēma Atzinības rakstus kā laureāti. Viņu vidū bija arī Amanda Kočāne.

Spānijas kultūru un tradīcijas, kā arī sadraudzējos ar dažādu tautību jauniešiem. Man ir liels prieks, ka esmu ieguvuši daudz jaunu draugu un apgūvusi dažas frāzes spāņu un franču valodās, kā arī iemācījusi draugiem vienkāršus izteicienus latviešu valodā. Šī nometne sniedza iespēju pārstāvēt un prezentēt savu valsti, kā arī gūt jaunas iemaņas un zināšanas par citu valstu kultūru un cilvēkiem," priečājas Rugāju novada vidusskolas 9.klases skolniece A.Kočāne. Viņa savā aprakstā stāsta, ka tagad globālās izglītības definīcija vairs nav tikai teorija. "Ir jauna izpratne, ka orientēties globālajā pasaule, kurā mēs dzivojam, ir daudz vieglāk, ja izprotam saikni starp dažādiem reģioniem,

Īsumā

Skolotāji dalās pieredzē par lasītprasmi

Foto - no personīgā arhīva

Baltinavas Kristīgajā internātpamatskolā uz kursiem par lasītprasmes veicināšanas metodēm un paņēmieniem bija pulcējušies 17 latviešu valodas skolotāji no Baltinavas, Salnavas, Vidučiem, Stacijas un Viļakas skolām.

Kā stāsta skolotāja Daina Petrova, īstenojot pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu, notika gan teorētiskās, gan praktiskās nodarbības. Skolotāja Nora Sondare stāsta par lasītprasmes apguves nosacījumiem un globālo lasīšanas metodi. Daina Petrova dalījās pieredzē par intensīvās lasītmacīšanas metodi ar skaņu žestu palīdzību un darbu ar skolēniem, kuriem ir dažādi lasītprasmes līmeņi, kā arī darbu apvienotajās klasēs. Skolotājas Lilita Ločmele, Ineta Cibule un Lilita Dunce vadīja radošas praktiskās nodarbības, popularizējot savu darba pieredzi, kā arī citējot Mātes Terēzes atziņas par dzīvi. Viņas kolēģus aicināja darboties ar burtu kartītēm, savienojot tās ar aukļiņām, strādāt ar loģikas kartēm, kā arī gūt radošas idejas, salasot zilbju rēbusu, radot ar sloksnītēm dažādu latviešu dzejas dižgaru vārsmojumus un popularizējot folkloras paustas vērtības sakāmvārdos. Sarmīte Bukša prezentēja bibliotekā iespējas motivēt skolēnus lasīt, parādot ārpusstundu darba plānošanu un organizēšanu lasītprasmes veicināšanā. "Ļoti sirsniņā gaisotnē aizritēja šī pieredzes apmaiņa, un bija liels gandarījums par paveikto, par jaunām idejām, atsauksmēm un pateicības vārdiem: "Jaukākie kursi pēdējo gadu laikā!"," pastāstīja D.Petrova.

Piedalās jaunsardzes sacensībās

Rugāju novada vidusskolas trīs zēnu komandas piedalījās 220. Lubānas, Madonas novada Degumnieku un Rugāju novada Rugāju jaunsardzes vienību sacensībās "Piedzīvojums 2015", kas notika Lubānā. Vislabākos rezultātus uzrādīja vecākā grupa, ieņemot pirmās trīs vietas: 1.vietā - Gints Kukurāns, 2.vietā - Dāvis Stivriņš un 3.vietā - Aivis Usenieks. 2000.-2001. gada vecuma grupā Raitis Kukurāns izcīnīja 4.vietu, atpaliekot vien par diviem punktiem no 3.vietas, bet apsteidzot 5.vietas ieguvēju Jāni Arvilu Vīcupu par četriem punktiem. Ar labiem rezultātiem 2002.-2003.gada vecuma grupā debitēja Edmunds Zelčs, ierindojoties 4.vietā. Viņam šis bija pirmās jaunsargu sacensības.

Foto - no personīgā arhīva

Sacensības sākušās. Cīnās Dāvis Stivriņš un Gints Kukurāns.

Diskusija

Diskusija “Pusaudzis un alkohols”

Alkohola lietošana ir viens no galvenajiem riska faktoriem, kas saistīts ar nepilngadīgo traumatismu, pašnāvībām, vardarbību un citām problēmām. Lai mazinātu alkohola lietošanu un pieejamību nepilngadīgo vidū, kopš septembra Veselības ministrija un Slimību profilakses un kontroles centrs realizē informatīvo kampaņu “Lai būtu skaidrs!”. Tās laikā 25.novembrī Balvu Valsts ģimnāzijā notika diskusiju vakars vecākiem “Pusaudzis un alkohols – kā runāt, atbalstīt, palīdzēt?”.

Diskusijā piedalījās psihiatre – narkoloģe INGA LANDSMANE no Rīgas psiholoģijas un narkoloģijas centra, atkarību psiholoģe, Latvijas Atkarību psihologu asociācijas biedre KRISTĪNE MOZERTE, kā arī diskusijas vadītāja GUNITA BERKE. G.Berke pastāstīja, ka kampaņas mērķis ir pakāpeniski mainīt sabiedrības attieksmi pret alkohola lietošanu nepilngadīgo vidū, padarot to par sabiedrībā nepieņemamu uzvedību, kā arī aktualizēt jautājumus par alkohola samērā vieglo pieejamību tirdzniecības vietās un pieaugušo lomu šajā procesā. Kampaņas laikā izveidota mājaslapa www.skaidrs.lv vecākiem, tirgotājiem un visiem pieaugušajiem. Līdz šim izdarīti 100 kontrolpirkumi Rīgas

veikalos, kas uzrādīja diezgan bēdīgu statistiku par to, cik alkohols ir viegli pieejams pusaudzim, kā arī izveidota sociālās atbildības kustība tirgotājiem, izdota informatīvo materiālu sērija vecākiem, tirgotājiem un pieaugušajiem, kā arī dažādās Latvijas pilsētās notiek diskusijas ar vecākiem un nozares speciālistiem.

Kliedē mītus

Balvu Valsts ģimnāzijā notikušās diskusijas galvenā tēma bija atbildēt uz jautājumu: “Kas jādara vecākiem, lai palīdzētu bērniem izvairīties no alkohola kārdinājuma?”

Psihiatre – narkoloģe Inga Landsmane un atkarību psiholoģe Kristīne Mozerte palīdzēja kliedēt vairākus mītus, kas iesaknojušies sabiedrībā. Runājot par mītu, ka pusaudžus alkohols ietekmē tāpat kā pieaugušos, speciālistes uzsvēra, ka, sākot lietot alkoholu pusaudža vecumā, kad veidojas personība, raksturs, attīstības prasmes, ieradumi un intereses, atkarības veidojas daudz ātrāk un atstāj daudz lielāku ietekmi. K.Mozerte un I.Landsmane uzsvēra, ka pusaudžiem alkohola lietošanas problēmas veidojas 2,5 reizes ātrāk nekā pieaugušajiem un faktori, kas nosaka alkohola atkarības rašanos, tikai 50% atkarīgi no ģenētikas, pārējos 50% veido psihocīlī faktori.

Kliedējot mītu, ka alkohols palīdz pusaudžiem iejusties kompānijā, K.Mozerte izskaidroja riskus, ko izraisa šāda pusaudžu izturēšanās, jo patiesībā alkohols liek viņiem rīkoties neapdomīgi un bezatbildīgi, alkohols viņos rada pacilātības sajūtu, sniedzot mānīgu drosmi. Taču nenobriedušam prātam un ķermenim grādīgo dzērienu lietošana var beigties Joti bēdīgi, jo jaunieši kompānijā, cenšoties pārējiem izrādīt savu pārdrošību, nereti to pārdozē.

Jāaudzina personība ar savu viedokli

I.Landsmane un K.Mozerte aicināja vecākus stiprināt savā bērnā apziņu, ka viņš ir lielisks tāds, kāds viņš ir, uzsverot, ka svarīgi ir veidot personību, kas spēj pateikt ‘nē’. “Ar viņiem jārunā arī par to, ka nenobriedis organismus var Joti viegli saindēties ar alkoholu. Taču tai nav jābūt lekcijai ar iebiedēšanu. Pusaudži Joti bieži nespēj kontroleit alkohola lietošanu. Tāpēc, pastāstot par šiem riskiem, stiprināsiet viņu pārliecību pateikt ‘nē’ un attālināsiet pirmo eksperimentu ar alkohola lietošanu, jo mēs nevaram pasargāt savus bērnus no vides, kurā viņi mēģina integrēties, meklējot savu vietu,” teica psiholoģe – narkoloģe K.Mozerte. Viņa uzsvēra, ka, lai gan noteiktām robežām un kontrolei noteikti jābūt, ar pusaudzi nedrīkst runāt no varas pozīcijām: “Arī sodam par alkohola lietošanu jābūt adekvātam un vēlams pārrunātam jau pirms došanās uz ballīti, lai viņš zina, ar ko reķināties. Taču jāizvairās no draudēšanas, tas jādara, izrādot mīlestību un satraukumu par savu bērnu. Būtiski arī, lai vecāki ir vienoti šādās situācijās nepieļaujot, ka viens kaut ko aizliez, bet otrs atļauj. Vissvarīgākais pusaudža posmā ir būt ar viņu uz sadarbības viļņa, nevis audzināt no varas pozīcijas,” teica K.Mozerte. Savukārt I.Landsmane atgādināja, ka, audzinot bērnu no varas pozīcijām, viņš audzēs sevī iekšējo protestu un gaidīs brīdi, kad būs izaudzis, psiholoģiski nobriedis un varēs stāties preti. “Tad gan jūs dabūsiet patiesi trūkties,” brīdināja psihiatre.

Kontrolei ir jābūt

Diskusijas vadītājas kliedēja arī tādus mītus kā “vecāki nedrīkst būt pārāk strikti saistībā ar alkohola lietošanu”, “alus un sidrs ir OK! Jeb vieglais alkohols nekaitē”, “pusaudža aizraušanos ar alkoholu vecāki noteikti pamanīs”, “par alkohola lietošanu ar pusaudzi nav vērts runāt”, “no saindēšanas ar alkoholu nemirst”, “pusaudžu ballīšu aizliegšana ir risinājums” un “alkohola atkarība ir izlaidība”.

Tā kā klātesošie diskusijā iesaistījās diezgan kūtri, speciālistes pastāstīja par jautājumiem, ko vecāki un skolotāji uzdeva citviet. Piemēram, Valkā kāda skolotāja jautāja: “Ko darīt, ja uz klases vakaru bērni, vecākiem nezinot, ierodas, līdzi ļemot alkoholu?” K.Mozerte atbildēja ar konkrētu piemēru no savas dzīves, kad, iekāpjot autobusā pirms došanās ekskursijā, pārbaudīja ikvienu audzēkni, vai līdzī nav alkohols. Viņa uzsvēra, ka kontrolei ir jābūt, un arī vecākiem, saņemot zvanu no skolotāja, ka bērns ir lietojis alkoholu, ir nevis jāatbild: “Tas nevar būt, mans bērns tā nekad nedarītu,” bet gan jāatbrauc uz ballīti un jānoskaidro

Foto - I.Tušinska

Stāsta speciālistes. Diskusijas dalībnieces kliedēja mītu “vecāki noteikti pamanīs, ja bērns sāks lietot alkoholu”. Tā nebūt nav, jo sākumā jaunieši to diezgan veiksmīgi noslēpj, turklāt vecāki nereti ir pārāk noguruši un aizņemti paši ar savām problēmām, lai pievērstu pastiprinātu uzmanību tam, ko dara viņu bērns. Speciālistes atgādināja, ka uzmanīgiem jāķūst, ja mainās bērna draugu loks, parādās uzvedības problēmas vai bērns noslēdzas sevī.

patiesība.

Atkarību psiholoģe apgāza arī daudzu vecāku uzskatu, ka labāk, lai pusaudzis lieto alkoholu viņu uzraudzībā, mājas ballītē, nekā dodas ballēties ārpus mājas, jo tādējādi vecāki izrāda savu akceptu alkohola lietošanai. K.Mozerte atgādināja arī par negatīvo personīgo piemēru, ko sniedz vecāki, lietojot alkoholiskos dzērienus, kaut vai piektīnās vakarā iedzerot glāzi vīna. Tas rāda bērniem, ka alkohols ir labs - tas sniedz relaksāciju.

Neliela diskusija izraisījās par tēmu: kā rīkoties, ja bērns jautā: “Ko tu pats darīji manā vecumā?” Speciālistes neslēpa, ka nereti šādās situācijās palīdz humors. Bet labāk nemelot, lai arī varbūt visas jaunības trakulibas nevajadzētu atklāt. “Bet var arī stāstīt piebilstot: “Tu taču būsi godrāks!” vai arī: “Ja man toreiz būtu iespēja pārrunāt šo tēmu ar vecākiem, es arī tā nebūtu rīkojies!” paskaidroja K.Mozerte.

Diskusijas noslēgumā abas speciālistes uzsvēra, ka ir Joti svarīgi, lai bērns mājās justos gaidīts un mīlēts, lai viņš gribētu pēc skolas nākt mājās un uzticēties vecākiem. Ne mazāk svarīgi, lai bērnam būtu kāda nodarbošanās ārpus mājas, kas sniedz viņam pozitīvas emocijas, piemēram, kāds interešu pulciņš vai sporta nodarbības.

Problēma pastāv arī Balvos

11.klasses skolnieces mamma IVETA LARKA pirms diskusijas atklāja, ka viņas bērnam nav problēmu ar alkohola lietošanu, taču šādas lekcijas apmeklēt ir lietderīgi ikvienam vecākam: “Mēs dzīvē nekad nezinām, kad mūs var skart kāda problēma.” Viņa atzina, ka pusaudžu alkoholisms nav svešs arī daļai Balvu jauniešu, un neslēpa, ka jebkuram no mums ir kāds kaimiņš, rads vai draugs, kurš ir saskāries ar alkoholisma problēmu, lai kā arī to negribētos atzīt.

Turpretim balveniete AIJA MEŽALE pēc lekcijas atzina, ka pārrunātās problēmas viņai nav svešas, jo savulaik ar tām saskārusies, audzinot vecāko bērnu: “Ar pusaudži noteikti ir jārunā par šo tēmu un jārunā abiem vecākiem kopā. Pie tā ir Joti jāpiestrādā, jo tas būs viens mīklis, un pat nejutīset, kā bērns noiet no ceļa.” A.Mežale uzskata, ka lekcija bija noderīga, tikai tā būtu vairāk vajadzīga nelabvēlīgām ģimenēm: “Lekcija nebija slikta, bet uz to bija atnākuši ne tie vecāki, kuriem to vajadzētu. Varbūt tāpēc arī jautājumu nebija tik daudz. Uzskatu, ka Balvos situācija nebūt nav tik pozitīva, kaut vai paskatoties kāda alkohola izvēle ir veikalā plauktos, kā arī vērojot, cik daudz pie mums ir nelabvēlīgu ģimeņu.”

Balveniete AUSMA PLŪME pēc diskusijas atzina, ka tā bija laba, tomēr problēmā vajadzētu iedzīlināties vairāk. Viņa uzskata, ka uz šādu tikšanos vajadzētu aicināt arī jauniešus, lai viņi pastāsta savu viedokli, kāpēc viņus vilina alkohols. A.Plūme atgādināja, ka sarunās ar jauniešiem par alkohola tēmu vajadzētu izteikt nevis aizliegumus, bet gan informēt viņus par konkrētiem zinātniskiem faktiem, piemēram, ka glāze alkohola pakāpeniski nogalina 8000 smadzeņu šūnu. A.Plūme uzskata, ka diskusijas laikā jautātāju bija maz, jo cilvēki kautrējas runāt par šādām problēmām, īpaši tādēļ, ka mazpilsētā visi viens otru pazīst.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Īsumā**Sarīko dainu maratonu**

2015.gadā svinam latviešu folklorista, Dainu tēva – Krišjāņa Barona - 180.dzimšanas dienu, tāpēc Balvu pamatskola organizēja pirmo Balvu novada tautasdziesmu maratonu, aicinot ciemos novada skolu audzēkņus, lai kopā ieklausītos latviešu tautas gudrībā, darba pieredzē, skaistajā un krāšņajā latviešu valodā.

Maratons, kas notika 20.novembrī, pulcēja 33 dalīniekus no Balvu un Stacijas pamatskolām, Stacijas pamatskolas Vīksnas filiāles, Tilžas vidusskolas un Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāles. Sēžot *autora krēslā*, maratona dalīnieki - Balvu novada skolu 1. - 9.klašu skolēni - skandēja tautasdziesmas divu minūšu garumā atzīstot, ka tā ir tikai maza daļīja no dainām, ko prot. Visčaklākais tautasdziesmu zinātājs bija Balvu pamatskolas 6.klases skolnieks Lauris Jaunčevs, kurš iemācījies 220 tautasdziesmas.

Klātesošie pedagoģi, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes Interēsu izglītības darba speciāliste Ilona Nājīvaiko, bibliotekāru MA vadītāja Gunta Blauma, latviešu valodas un literatūras skolotāju MA vadītāja Valija Muldiņa un Balvu pamatskolas direktore Māra Pimanova atzina, ka lepojas ar skolēniem, kuri spēj saglabāt latviešu tautas vērtības, tostarp tautasdziesmas.

Izpēta lauku saimniecības ikdienu

Biedrības “Latvijas lauku forums” un “Media Gids”, rīkotajā konkursā “Laiks laukiem” 1. - 12.klašu skolēniem, kas mudināja aktīvi izzināt un pastāstīt citiem, kas notiek mūsdienīgos laukos, dalīnieku skaits bija patiesi liels – iesūtīti 205 darbi no visas Latvijas. Konkursā piedalījās arī Balvu pamatskolas 6.b klases skolēni. Viņi saņēma Pateicības rakstu par pašu izveidoto fotoreportāžu no savas klasesbiedrenes Ievas Ciukores lauku saimniecības “Paēnas” ar fotogrāfijām un paskaidrojošu tekstu par saimniecībā mītošajiem rukšiem, kakiem, suni - viņu ikdienu, ēšanas paraudiem un jautrībām. Bērni pārsteidza, ka visi šie dzīvnieki ir labi draugi un lieliski sadzīvo. Viņi atzina, ka fotoreportāžas veidošana bija Joti aizraujoša, radīja interesi par dzīvi laukos un iespējām, ko tā sniedz.

Cep vācu klinērus

Tuvojoties Ziemassvētkiem, Eiropas brīvprātīgā jauniete Ramona Welte iepazīstināja Medņevas Jauniešu iniciatīvu centru “Sauleszieds” jauniešus ar vācu virtutes stāstiem, kā arī kopā ar viņiem cepa vācu tradicionālos klinēriņus “Laugen Brezel”, ko Vācijā ēd dažādās ēdienreizēs, bet visbiežāk brokastīs kopā ar sviestu un desu. Savukārt mūsu bērniem tie garšoja arī bez piedevām.

Meklējam atbildi

Jādzīvo tā, lai virzītos uz priekšu

Foto - A.Krišanovs

Tikšanās laikā. Rugāju novada domes deputāti uzklausa iedzīvotājus un atbild uz viņu jautājumiem Lazdukalna saietu namā.

Oktobrī Lazdukalna saietu namā notika Rugāju novada domes deputātu tikšanās ar iedzīvotājiem. Šo iespēju gan izmantoja ne pārāk daudz cilvēku. Klātesošie uzdeva jautājumus, noklausījās atbildes. Ar iedzīvotājiem tikās novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine, izpilddirektore Daina Tutiņa, deputāti Maruta Paidere, Arnolds Zizlāns un Eduards Stalidzāns.

Pēc šīs tikšanās atspoguļojuma ("Vaduguns" Nr. 81, 27.oktobris) redakcija saņēma vairāku lazdukalniešu, tostarp deputāta pārmetumus, ka nav atspoguļotas atbildes uz visiem uzdotajiem jautājumiem. Redakcijai uzdeva arī vairākus papildjautājumus. Atgriežoties pie šīs tēmas, sniedzam Rugāju novada domes priekšsēdētājas un arī deputātu atbildes uz uzdotajiem jautājumiem.

Par sabiedrisko attiecību speciālisti. Kāpēc neuzskatīja par vajadzīgu viņai piedalīties sarunā ar iedzīvotājiem Lazdukalnā un kāpēc šī saruna nav atspoguļota vietējā novada "Kurmenīte" izdevuma numurā? Vai viens no galvenajiem uzdevumiem šīm darbiniekam nav iedzīvotāju un pašvaldības savstarpējas informācijas aprites nodrošināšana?

S.KAPTEINE:- Sarunu ar iedzīvotājiem Lazdukalnā atspoguļoja laikraksts "Vaduguns". Par visiem uzdotajiem jautājumiem, kas tika uzdoti tikšanās laikā ar iedzīvotājiem, atbildes var atrast, ja regulāri seko līdzi tam, ko raksta "Kurmenītē". Sabiedrisko attiecību speciālists nodrošina informācijas apriti, gan publicējot informāciju pašvaldības mājaslapā, gan veidojot informatīvo izdevumu "Kurmenīte", gan sadarbojoties ar reģionālajiem medijiem.

Neapmierināja S. Kapteines atbilde uz jautājumu: vai pēdējā pusotra gada laikā ir palielinājies darbinieku skaits novada pašvaldības iestādēs? Mājaslapas pašvaldības publiskajā pārskatā par 2014. gadu lasāms, ka šajā gadā vien darba līgumi noslēgti ar 21 personu. Ja vēl pieskaita 2015. gada līgumus...

S.KAPTEINE:- Tieši tā, publiskajā pārskatā minēts šāds skaits noslēgto darba līgumu. Šeit jāsaprot, ka tās visas nav jaunizveidotās štata vietas. Līdz ko notiek darbinieku aizvietošana uz atvaļinājuma vai slimības laiku, tā šis noslēgto līgumu skaits palielinās, kaut gan darba attiecības ir uz četrām nedēļām. Piemēram, kā lai nodrošina aprūpes centra "Rugāji" darbības nepārtrauktību un pakalpojumu sniegšanu, ja uz aizvietošanas laiku nepieņem citu darbinieku? Vēlreiz gribu atgādināt, ka jaunas amata vienības tiek izveidotas tikai ar domes lēmumu. Un šie lēmumi bija publicēti gan laikrakstā "Vaduguns", gan pašvaldības informatīvajā izdevumā, kā arī pašvaldības mājaslapā internetā. Jāseko līdzi!

Rodas neizpratne un aizvainojums, ka brīvās darba vakances piedāvā citu novadu cilvēkiem, nevis savas pašvaldības iedzīvotājiem. Izskatās, ka ne vienmēr noteicošais ir pretendenta izglītība un darba pieredze.

S.KAPTEINE:- Nepiekritu šādam apgalvojumam. Vienmēr cenšamies atrast atbilstošāko darbinieku ar izglītību, pierdzi no pašu novada iedzīvotāju resursiem. Tas, ka iedzīvotājs fiziski nedzīvo Rugāju novada teritorijā, bet ir deklarējies pie mums, neliedz viņam veikt darba pienākumus. Šajā gadījumā nav pamata apgalvot, ka tas nav mūsu novada cilvēks. Pieci darbinieki, kuriem ir darba attiecības pašvaldībā, nav mūsu novada iedzīvotāji. Tas ir pašvaldības policists un sociālie aprūpētāji aprūpes centrā, jo vietējo iedzīvotāju vidū nevarējām atrast darbiniekus ar atbilstošu kvalifikāciju.

Kāds ir novada skolu direktoru un vietnieku atalgojums šajā mācību gadā?

S.KAPTEINE:- Skolu direktoru un vietnieku amatālgā nav mainījusies. Minētajiem darbiniekiem ir atļauts veikt arī skolotāju darbu normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un par to saņemt atalgojumu. Ja interesē minēto darbinieku saņemtais atalgojums, ar to var iepazīties pašvaldības mājaslapā internētā.

No redakcijas. Ar Rugāju novada pašvaldības amatpersonām izmaksāto atalgojumu sarakstu pilnībā ikviens var iepazīties, atverot novada mājaslapu un pēc tam saites: pašvaldība - budžets - amatpersonu atalgojums. Informācija atalgojuma sarakstā par izmaksām septembrī rāda, kādu amatpersonas saņēmušas uz rokām. Tā, lūk, Rugāju novada vidusskolas direktore, skolotāja Iveta Areļkeviča septembrī uz rokām saņēmusi 994,70 eiro plus par deputātes darbu 36,88 eiro. Direktora vietniece, skolotāja Laura Kļaviņa - 677,09 eiro, plus par darbu mērķdotācijas sadales komisijā - 11,06 eiro. Eglaines pamatskolas direktors, skolotājs Eduards Stalidzāns septembrī uz rokām saņēmis 586,15 eiro, kā deputāts - 36,88 eiro, iepirkumu komisijas loceklis - 14,75 eiro. Eglaines pamatskolas direktora vietniece, skolotāja Ilze Burka - 587,17 plus kā mērķdotāciju sadales komisijas locekle - 11,06 eiro. Oktobrī I.Arelkevičai kā direktorei un skolotājai izmaksāti 994,70 eiro, L.Kļaviņai kā direktora vietniecei, skolotājai - 874,82 eiro (kopā ar atalgojumu par ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu), E.Stalidzānam kā direktoram un skolotājam - 604,14 eiro (kopā ar ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu), I.Burkai kā direktora vietniecei un skolotājai - 587,17 eiro.

Cik ilgi Klientu apkalošanas centra darbinieces mācījās - nedēļu vai tikai trīs dienas?

S.KAPTEINE:- KAC darbinieces piedalījās VARAM rīkotajās apmācībās "Pakalpojumu sniegšana valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalošanas centros" pēc grafika - no šī gada 7. līdz 11.septembrim, kāds tika sastādīts Latgales reģionam, tajā skaitā Rugāju novadam.

Kāpēc "Kurmenītē" tik daudz klūdu? Arī beidzamā numurā...

S.KAPTEINE:- Piekrītu, ka ir atrodamas klūdas. Sabiedrisko attiecību speciāliste darba attiecībās pašvaldībā nestrādā uz pilnu slodzi. Viņa viena veic informācijas sagatavošanu un iesniegsanu drukai. Laika trūkuma dēļ atsevišķas klūdas netiek pamānītas. Centīsimies to novērst.

Kādu redzat Lazdukalna pagasta turpmākās attīstības vīziju?

S.KAPTEINE:- Atkal aktualizējies jūtīgais jautājums par administratīvo novadu reformu. Aktīvi tam pievērsies Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards. Notiek braukšana, runāšana, stāstišana. Katrā gadījumā, izmantojot pašreizējā budžeta līdzekļus, uzskatu, Rugāju novads var dzīvot un strādāt. Jā, nekāda attīstība lieliem lēcieniem nav iespējama, taču saviem iedzīvotājiem varam nodrošināt visus nepieciešamos pakalpojumus. Aizvadīto sešu gadu laikā tas ir lieliski pierādījies. Paskatieties un domās salīdziniet mūs kaut vai ar kaimiņiem - Krišjāniem. Padomājiet par zaudējumiem un ieguvumiem, kādi tie ir, dzīvojot lielā vai mazā novadā. Mūsu novada vadība ir gatava ieklausīties iedzīvotāju viedokļos. Kāda vīzija? Primārā nepieciešamība ir sakārtota infrastruktūra. Tuvākajā laikā to arī darīsim, jo ir jābūt normāliem apstākļiem, lai cilvēks izbrauktu no savā īpašuma. Pārējais - atbilstoši budžeta iespējām. Uzskatu, ka mēs Rugājos noteikti nevarām teikt, ka šobrīd dzīvojam slīkti. Mēs nenovērtējam to, kas mums te ir.

E. STALIDZĀNS:- Jādzīvo tā, lai virzītos uz priekšu, nevis atpakaļ, bet atbilstoši budžeta iespējām.

A.ZIZLĀNS:- Domāju, jāprasa pagasta vadītāji izveidot atpakaļ Lazdukalna pagasta pārvaldi. Klausījos pa televizori, un tur Lazdukalna pagastu vispār nepieminēja. Bija kaut kāda pārraide, skaitīja pagastus, bet Lazdukalnu nepieminēja.

Rugāju novada domē

26. novembra ārkārtas sēdes lēmumi Aprēķina pienākumu vērtību

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu par valsts nodevu par īpašuma tiesību un kīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā, ja nekustamo īpašumu atsavinā pret pienākumiem (uztura līgums), novada dome uzskata par pamatu pienākumu vērtību noteikt, nemot vērā garantēto minimālo ienākumu līmeni, maksu par īri un maksu par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu. Rugāju novada dome, izstrādājot Saistīšos noteikumus par novada pašvaldības sociālās palīdzības pabalstiem, aprēķināja, ka izdevumi par dzīvojamās telpas īri Rugāju novada administratīvajā teritorijā ir 20 eiro, savukārt izdevumi, kas saistīti ar pakalpojumiem par dzīvojamās telpas lietošanu, ir 10 eiro. Nemot to vērā un arī to, ka kopējā summa par garantēto minimālo ienākumu līmeni, maksu par īri un maksu par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, novadā ir 79,80 eiro, lietderīgi noteikt pakalpojumu vērtību 80 eiro. Nolēma noteikt pienākuma vērtību, atsavinot nekustamo īpašumu pret pienākumu, 80 eiro.

Grozījumi Sociālās aprūpes centra amatālgā sarakstā

Izskatīja Sociālās aprūpes centra "Rugāji" vadītājas Sarmītes Pērkones iesniegumu ar līgumu veikt izmaiņas amata vienību un amatālgā sarakstā. Iesniegumā minēts, ka, lai uzlabotu sniegtu pakalpojumu kvalitāti, nepieciešama sociālā aprūpētāja amata vieta. Sociālā aprūpētāja amata pienākumos ietilps komunicēšana ar klientiem, sociālais darbs ar klientiem, viņu pavadišana pie ārstiem – speciālistiem, atbalsta sniegšana ikdienas situācijās.

Sociālā dienesta vadītāja līgusi ar likvidēt amata vienību 'aprūpētājs' un izveidot jaunu vienību 'apkopējs', nemot vērā, ka darba apstākļi aprūpētājiem ir psiholoģiski un fiziski smagi, tāpēc atsevišķus pienākumus turpmāk veiks apkopējs.

Nolēma grozīt Rugāju novada Sociālās aprūpes centra "Rugāji" amata vienību un amatālgā sarakstu ar 2016.gada 1.janvāri. Likvidēs vienu amata vienību 'aprūpētājs', izveidojot jaunu amata vienību 'apkopējs' ar amatu vienību skaitu 1,5, nosakot minimālo mēnešalgas atalgojumu. Nolēma izveidot amata vienību 'sociālais aprūpētājs', nosakot amatālgas likmi 471 eiro.

Apstiprina noteikumus par saistošo noteikumu publicēšanas vietu

Apstiprināja saistošos noteikumus "Par Rugāju novada domes saistošo noteikumu publicēšanas vietu". Saistošos noteikumus un to paskaņdrojuma rakstu triju darba dienu laikā pēc to parakstīšanas elektroniskā veidā nosūtīs atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai. Positīva atzinuma gadījumā tos iesniegs oficiālajam izdevumam "Latvijas Vēstnesis" publicēšanai.

Iznomā pašvaldības zemi

Izskatīja I.T. un I.M. iesniegumu ar līgumu iznomāt zemes gabalus. Nolēma slēgt zemes nomas līgumu ar abām personām par pašvaldībai piekrītošās zemes vienības 5,3 hektāru, 14,9 hektāru un 2,8 hektāru platībā iznomāšanu katram $\frac{1}{2}$ domājamo daļu. Zemes nomas līgumu noslēgs uz 10 gadiem. Noteica nomas maksu gadā 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Papildus tai iznomātājam maksās arī likumdošanā noteiktos nodokļus.

Īsumā

Noderīga automašīna

Sociālās aprūpes centrs "Rugāji" tagad izmanto automašīnu "Volvo V70", ko centram uzdāvināja Zviedrijas organizācija "Gnosjo Hjalper". Centra vadītāja Sarmīte Pērkone atzīst, ka automašīna ripo labi un to izmanto galvenokārt klientu transportēšanai pie ģimenes ārsta vai speciālistiem. Pagaidām nav nācīties transportēt gulošus iemītniekus, taču cilvēki ir vesti uz slimnicu Balvos un atpakaļ. "Priecājamies, ka tagad nav jālūdz transports pašvaldībai, rīkojamies pēc vajadzības un pašu ieskaņiem," teica centra vadītāja. Ir doma pirmās grupas invalīdu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem pārvešanas pakalpojumus (par maksu) sniegt arī Rugāju novada iedzīvotājiem.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Pirms 14 gadiem

Labprāt saimnieku virtuvē

„...Lai kurā mājā ieeju, uzreiz gribu iet uz virtuvi palīgā. Vienmēr tā ir bijis, ka strādāju virtuvē. Arī tagad, kad brāļi un māsas satiekamies lauku mājās, esmu ēst gatavotāja. Pati esmu liela zivju cienītāja. Nopēru svaigas zivis un gatavoju tās pati. Parasti visi skatās uz jēlām zivīm vai siļķēm un brīnās, kurš tās tūrīs. Paņemu, iztīru, nomazgāju rokas, un viss kārtībā...“

(“Nav problēmu iztīrīt siļķes un nomazgāt traukus”)

Pirms 14 gadiem VELGA

PILĀTE bija Lazdulejas pagasta padomes priekšsēdētāja. Tagad viņa ir pelnīta atpūtā un joprojām, ja nepieciešams, ar prieku saimnieku virtuvē. Velgai piezvanīju brīdi, kad viņa ciemojās Kurzemē, Dundagā pie māsas un arī darbojās virtuvē. “Man rokas ir aizņemtas, tādēļ telefonu man pielika pie auss, lai dzirdu, ko saka, un varu atbildēt,” teica Velga. Tagad viņa dzīvo Balvos, bet bieži ciemojas pie māsas Kurzemē, savukārt vasarā palīdz lauku darbos dzimtas mājās Tilžas pusē, kur saimnieko otra māsa. “Kad atgriezišos mājās un aizbraukšu uz laukiem, noteikti cepsim baltmaizi. Mums ir lielā lauku krāsns,” runājot par saimniekošanu virtuvē, piebilda Velga. Maizīti cept viņai iemācījusi mamma, jo ģimene bija liela – 12 bērni, tādēļ ar pirktais klaipiņiem nepietika. Maizīti lauku mājās cep arī tagad, īpaši, kad ciemos sabrauc radi. Viena no tādām reizēm, kad visi pulcējās kopā, ir Ligo svētki, jo tad var svinēt brīvā dabā. Pie sevis dzīvokli Velga galdu klāj savā dzimšanas dienā, kas iekrīt Ziemassvētku vakarā. Vispirms visi apmeklē dievkalpojumu baznīcā, tad nāk svinēt dzimšanas dienu.

Runājot par Lazduleju, Velgai saglabājušās labas atmiņas par kādreizējiem kolēgiem, pagasta darbiniekiem. “Ir jauki atcerēties, ka Lazdulejā bija arī Egluciema sākumskola un rītos mēs ar bērniem reizē nācām uz darbu,” saka bijusi pagasta padomes priekšsēdētāja. Velga uztur arī kontaktus ar pārējiem bijušajiem pagastu darbiniekiem citos pagastos. Katru gadu viņi rīko kopīgu pasākumu, kas parasti ir kāda ekskursija. Šovasar kopā ar kolēgiem apmeklēja Ludzas novadu, kur iepazinās ar novada attīstību.

Pirms 10 gadiem

Strādā gateri

„...Lēna un Nīna dzīvo vienā dzīvoklī ar mammu un Nīnas meitu Diānu. Savulaik viņas izmācījušās - viena par pārdevēju, otrs - par šūvēju. Pašlaik abas strādā gateri. Gatera saimnieki saka, ka māsas strādā joti labi. Abas, lai arī ir dvīņumāsas, ģērjas atšķirīgi, arī pēc rakstura ir dažādas...“

(“Dvīņumāsas”)

ĻENU un NĪNU PETROVAS sastopam dzīvoklī, kur viņas joprojām dzīvo kopā ar mammu. Abām māsām ir atvaiņojums, kā katru gadu šajā laikā. Abas apliecinā, ka gateri viņas strādā oficiāli un viss ir likumiņi noformēts, tādēļ bažu nav. Nīnas meita Diāna ir pabeigusi skolu, tagad dzīvo un strādā Anglijā jau 6 gadus, piecus gadus kā precējusies ar puiši no Briežuciema. Abi strādā firmā, kas ražo optiskos kabeļus, un abi ir brigadieri. Atvaiņinājumā atbrauc ciemos uz mājām, turklāt katru gadu brauc atpūsties arī uz Grieķiju, Spāniju. “Bet mēs sēžam mājās un taisām remontu,” māsas atbild, kad jautāju, ko atvaiņinājumā dara viņas.

Dvīņumāsas. “Kura ir Lēna un kura Nīna?” tāds ir jautājums.

Ciemojamies

Arī pēc administratīvi teritoriālās reformas Lazdulejas pagasta robežas nav mainījušās - apkārt tam ir daudz kaimiņu novadu, taču pagastā nav savas skolas, baziņcas un kapsētas. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pagastā ir mazāk iedzīvotāju, ko cilvēki sajūt fiziski, - nu nav cilvēku, un viss! Vecās viensētas daudzviet ir ieaugušas nezālēs un krūmos, sabrukušas. Tomēr šķērsojot novada teritoriju pa šoseju, abpus ceļam laukos redzamas arī gaišas ēkas, kas uzceltas no jauna vai renovētas. Tas priecē un nozīmē, ka cilvēki dzīvo labāk, kaut nedaudz labāk.

Pirms 14 gadiem

Priecājas par mazdēliem

„...Ciganovas ciemā nu jau desmito gadu dzīvo bijušie balvenieši Antons un Helēna Circeņi. Atmodas laikos viņi pārcēlās uz dzīvi laukos, lai, kā paši atzīst, dotu ceļu jaunajām, gudrajām galvām. Antons laukos mazbērniem iekārtojis vietu sporta nodarbībām, futbola laukumu, pat stārkim ligzdu izveidojis...“

(“Jūtas kā laucinieki”)

Nākamgad Helēnai un Antonam apritēs apajš kopdzīves gadu skaits, no kura trešo daļu viņi dzīvo laukos - te, Lazdulejas pagastā. Pārcēlušies uz laukiem, aizvadītajos gados viņi arī strādājuši kā īsteni laucinieki. “Turējām gotiņu, bija pat zirgs,” saka Helēna. Viņa atceras, kā bijušās darbabiedrenes nav noticejušas, ka viņa, smalka pilsētniece un bijusi vadošā darbiniece, slauc govi. Viena kolēģe tā arī pajautāja: vai tad tu govi māki slaukti? Bet dzīvē bieži nav tā, kā izskatās. Arī strādājot un dzīvojot Balvos, Helēna ar Antonu brīvdienās braukuši uz laukiem pie Antona vecākiem, kur darijuši visus lauku darbus. Ne mazāk strādāt arī bērnībā, kad Helēna auga laukos pie vecākiem. “Atceros, kā govis ganīju, kā, 6.klases skolniecīte būdama, kopā ar brāli plāvu sienu. Smagi ir gājis. Arī vecum-dienas izvēlējāmies tādas, kad bija smagi jāstrādā. Turējām lopiņus, apstrādājām zemi, izkopām mežu. Tagad gan no dzīvniekiem mājās ir tikai suns un divi kaķi. Gadi iet vairumā, bet veselība mazumā,” secina Helēna. Circeņi ir pateicīgi labiem kaimiņiem, kuri izpalīdz ar tehniku, atved piena produktus. Dārziņu viņi uztur arī tagad. Antons turklāt ar lāpstu uzracis zemi pie kūts, kas ir pietiekami lekna, lai tajā izaudzētu labu ražu. Šogad no nelielā pleķiša zemes viņš noracis 50 spaiņus kartupeļu, vasarā te labi aug arī zemenes. Antons atzīst, ka viņš kā veco laiku cilvēks, kā pats saka, bez darba nevar. Vasarā lauku sētā bez darba nemaz nav iespējams, citādi nezālēs var ieaugt.

Arī trīs mazdēlus vecvecāki kopš agras bērnības radinājuši darbam. Protams, laukos bija arī patīkamas nodarbes, puikas būvēja sev štābiņus, plostu, ko palaist piemājas diķi, viņiem bija iespēja nodarboties ar sportu, izmantojot vectēva izgatavotās sporta ierīces. Taču viņi arī strādāja lauku darbus kopā ar

Tradicionāla vieta. Fotografēšanai tradicionāli izvēlējāmies vietu pie akas. Izrādās, arī pirms 14 gadiem fotogrāfiju rakstam esam knipsējuši aptuveni šādā laikā - vēlā rudeni.

pieaugušajiem. Helēna uzslavē jaunāko mazdēlu, kurš ir ļoti praktisks pūsis. Laukos vecvecākiem uzbūvējis gan skursteni, gan plīti, viņš arī labo jumtus, ja nepieciešams. Jaunākais mazdēls vēl mācās Rīgas Tehnikskajā koledžā, bet divi vecākie jau strādā - viens Balvos par pedagogu, bet otrs - ārzemēs par programmētāju kādā lielā firmā. “Aizbrauca pie krusttēva ciemos, iepatikās un palika tur,” Helēna papildina iepriekš teikto. Par mazdēliem vecvecākiem prieks.

Daļu no ikdienas Circeņu ģimenē atvēl arī, lai palasītu grāmatas, izlasītu presi. ““Vaduguni” esam jau pasūtījuši,” saka Helēna. Savukārt Antons, būdams pedagogs, nav apmierināts, ka televīzijā lielākoties rāda tikai vardarbību. Morāles normas sen ir aizmirstas. Savukārt pats, lai aizmirstos no pasaules notikumiem, kā viņš joko, un vakarā ātrāk aizmigtu, mēģina atcerēties un atkārtot bērnu dienu skaitāmos pantīus. Kaut vai šo: “Vāverīte ezim teic, / Laikus darbi jāpabeidz, / Pilnas krātuves ja būs, / Nepārsteigs tad ziema mūs.” Helēna un Antons ziemu dabā un savā mūžā sagaida ar pilnām krātuvēm.

Pirms 2 gadiem

Plānos jauni darbi

„...Strādāju kopš 2013.gada 2.janvāra. Esam ķērušies pie pārvaldes kāpņu un koplietošanas telpu remonta, kas bija kritiskā stāvoklī. Tiklīdz būs nokusis sniegs, intensīvi kersimies klāt estrādes celtniecības darbu pabeigšanai. Gribam iekārtot tur deju placi, uzstādīt solus. Uz darbu braucot, vienmēr priečājos, cik labi sakārtots šajā ziņā ir Bērzkalnes pagasta centrs...“

(“Visu risina mierīgā ceļā”)

Kas izdarīts aizvadītajos teju trīs gados?

-Kas bija primārais, tas izdarīts. Pagasta pārvaldes telpās paveikts remonts, tas redzams katram ienācējam, - telpas kļuvušas gaišakas, ir jauns grīdas un kāpņu klājums, izremontētas labierīcības. Pabeigta arī estrādes celtniecība, un vairāki pasākumi gada laikā tajā notiek, arī jautras ballītes, uz kurām ierodas pat jaunieši no citām apdzīvotām vietām.

Ko plānojat izdarīt nākamajā?

-Primārais ir uzbūvēt jaunu malkas šķūni un garāžu skolēnu autobusam. Pagaidām autobuss stāv šofera dzīvesvietā.

Projekts pašvaldības ēkām ir, to sagatavojām šogad. Tagad atliek tikai gaidīt, kad novada dome piešķirs finansējumu. Ar pāris tūkstošiem te nepieciek, vajadzīgākā lielāka summa. Ar laiku pārvaldes ēkai būtu jāmaina arī jumts.

Pagasta pārvaldes adresē izskanējuši pārmetumi par nesakoptību, neappļautu zāli pašvaldības

Lazdulejas pagasta pārvaldnieks ANDRIS VIŠNAKOVS

teritorijā. Kā vērtējat šādu viedokli?

-Tā īsti nav. Ja nu kādā vietā bija palicis nenoplānots, bet mēs jau nevarām visus privātpāšumus appļaut. Pašvaldības teritorija vienmēr ir appļauta. Taisnība, sabiedrisko darbu darītāju kļūvis mazāk, bet vīriešu rokas vasarā ir vajadzīgas. Ja ir mitrs un silts, zāle aug nenormāli ātri. Aicinātu arī cilvēkus nākt un izrunāties par problēmām, nevis vārīties savā sulā. Neuzskatu, ka viss ir slikti.

Lazdulejas novadā

Pirms 6 gadiem

Ar saimnieka redzējumu

„...Mums visu laiku ir bijis izdzīvošanas budžets. Uz kā tad taupīsim, kod, kurā pirkstā gribi, visi sāp. Algu samazinājums mums nedraud, jo nesajemam divas minimālās algas mēnesī. Lai ietaupītu, no kaut kā ir jāatsakās. Vai varam atteikties no sociālās palīdzības sniegšanas vai skolēnu aizvēšanas uz skolu? Arī brīvpusdienas skolēniem līdz šim piešķīram. Lai gan domāju, ka uz bērniem nedrīkstam taupīt...“

(“Kod, kurā pirkstā gribi, visi sāp”)

ALDONIS KOMĀNS pagasta padomes priekšsēdētāja amatu savulaik pārņēma no Velgas Pilātes un Lazdulejas pagastu vadīja vienu sasaukumu līdz administratīvajai reformai 2009. gadā. „Arī pēc reformas vēl kādu bridi strādāju pašvaldībā, bet, pienākot pensijas vecumam, aizgāju pelnītā atpūtā,” stāsta bijušais pašvaldības vadītājs, kuram ir liela saimnieciskā darba pierede. Padomju laikā A.Komāns vairāk nekā 20 gadus bija kolhoza priekšsēdētājs. Runājot par pagastu, abi ar dzīvesbiedri Leontīnu uzslavē uzņēmēju Mārti Berķi, kura rūpējas par sakoptību centrā, kur atrodas arī viņas pašas uzņēmums. Leontīna atzinīgi novērtē kultūras darbinieci Sniežanu Punduri. Taču abi atzīst, ka vēlētos dzīvot sakoptākā vidē, kas zināmā mērā atkarīgs arī no pašvaldības, tagad pagasta pārvaldes. „Kādreiz sabiedrisko darbu veicēji pagasta centru izkopa tā, ka pietrūka darāmā. Bija jākopj celmalas. Tagad arī centrā ir vietas, kur zāle netiek izplauta, nerunājot jau par pamestām mājām,” secina A.Komāns. Cilvēku Lazdulejā, protams, palicis krieti vien mazāk. Kolhoza laikos algu sarakstā vien bijis 250 cilvēku, bet tagad ciemos ir pa vienai mājai vai tie vispār izzuduši no apdzīvoto vietu saraksta. Tomēr centrs ir pagasta vizitkarte, kas rada iespaidu par visu pagastu. „Pusgadu nestrādāja pagasta attīrīšanas ietaises, tikai tad, kad no Rēzeknes atrbrauca komisija, sākās rosība. Citādi kanalizācijas ūdeņi plūda pāri, smirdēja

Rok dīķus. Aldonis Komāns pie mājām rok dīķus, kur ar laiku varēs audzēt arī zivis. Rudens šogad kā radīts dīķu rakšanas darbiem - sauss, nav dubļu, bet ūdens gan ar laiku parādīsies. Dīķu vidū plānots izveidot salīnu, uz kuras atradīsies lapene. „Gribu atstāt bērniem un mazbērniem,” par iecerēto ideju saka saimnieks.

visa pamale,” vietējās dzīves nebūšanas atklāj Aldonis.

Pats savā saimniecībā ar zemkopību nenodarbojas, - aris un sējis pirms pensijas, bet tagad darāmā pietiek mājās. Uzbūvējis pirti, tagad rok dīķus. Leontīna uzslavē vīru, kurš, pēc profesijas būdams agronom, spējis tikt galā ar namdara darbiem.

Kā vecāki abi priecājas, ka bērniem un mazbērniem dzīvē viss kārtībā. Meitām labi znoti. Mazmeita Santa ASV pabijusi studentu apmaiņas programmā. Nopietna meitene, centīga. Paši sev, protams, veselību vēlētos, jo ar gadiem tā iet mazumā.

Pirms 11 gadiem

Pensiju pelnīja Rīgā

„...Vladimiru un Nīnu Petrovus satiekam piemājas dārzā, lai gan viņi abi strādā gateri. Šodien viņi abi stāda kartupeļus. Saimniece Nīna stāsta, ka šogad kartupeļus viņi stāda jaunā zemē. Nupat sadzītajās vagās redzami velēnu kumšķi, tādēļ zirgs Ruslans var būt drošs, - šogad viņam darba netrūks: kartupeļus būs jāpārvago atkal un atkal...“

(“Eiropā pa vecam: lauku apar ar zirgu”)

Tagad VLADIMIRU un NĪNU PETROVUS satiekam mājās, vedot šķūnī malku, jo ir taču rudens, tuvojas ziemē. Omuligie mājas saimnieki sirsnīgi smejas, kad viņiem atgādinām pirms vairāk nekā 10 gadiem rakstīto: atceramies, atceramies, kā tad! Eiropā pa vecam, - ar zirgu! Arī tagad abu pagasta iedzīvotāju dzīvē nekas ievērojami nav mainījies. Nē, ir gan! Zirgs Ruslans ir pārdots, jo saimnieki tikai pirms gada atgriezušies mājās no Rīgas, kur abi pelnījuši pensiju. „Ko darīt, ja šeit nav darba. Nācās braukt uz Rīgu un meklēt darbu tur,” saka Vladimirs.

Savukārt Nīna pastāsta, ka abi ar vīru strādājuši “Spicē” par sētniekiem. Vladimirs - par traktoristu, viņa - par sētnieci un sētnieku brigadieri. „Bija jāstrādā ļoti rūpīgi. Tur nevarēja strādāt šā tā, kā reizēm strādā mūsu sētnieki. Traktors iztīraja sniegu, bet gar veikala sienām vajadzēja iztīrīt ar lāpstu. Uzņēmums piedē ārzemniekiem, ja priekšniecība pārbaudis un, nedod Dievs, nebūs izdarīts kā nākas, atrīvos no darba uzreiz. Arī pret alkohola lietotājiem nostāja stingra, tādēļ saviem padotajiem teicu: ar alkohola smaku tuvumā nerādieties! Labāk palieci mājās,” galvaspilsētā pavadito laiku atceras Lazdulejas pagasta iedzīvotāja.

Atgriezušies mājās, viņi turpina ierasto dzīves ritmu, lai gan nedaudz tas ir mainījies. Lopus viņi tagad netur, ir tikai vistas un truši. Pienu un piena produktus pērk no radinieces: cik tad diviem vajag! Rīgā nopelnīto naudu ir ieguldījuši mājas remontā. „Ielikām plastmasas logus,” saka Vladimirs. Pa to laiku, kamēr abi dzīvoja un strādāja Rīgā, māju pieskatīja radinieks, citādi garnadži aizvilktu pēdējo kēģeli. Zemi apstrādāšanai ir atdevuši vietējam zemniekiem. Abi neslēpj, ka

Gādā malku. Nīna un Vladimirs uz šķūni stumj tačkas, pamatlīgi piekrautas ar malku. Redzams, ka abi laiskoties nav raduši, jo tā nevar būt tikai sakritība, ka “Vaduguns” abus arī pēc vairākiem gadiem satiek, centīgi strādājot.

Lazdulejā ir tāda lieta, ka neviens negrib izpalidzēt ar tehniku. Pērn mežā sagatavojuši malku, bet izvest nav ar ko. „Neviens ar savu tehniku negrib braukt citam palīgā, tikai savu zemi apstrādā. Bet pašiem nav vairs tāds vecums, lai ar zirgu zemi apstrādātu vai mežā brauktu. Tad jau labāk malku nopirk,” spriež Nīna. „Tā arī dzīvojam,” piebilst Vladimirs.

Pirms 14 gadiem

Viens feldšeris un 13 ģimenes ārsti

„...Pagasta centra platība ir liela, te ir veikals, savulaik tik populārā “Romances” bāra ēka, bibliotēka, medpunktis, kurā strādā feldšere Sandra Marina Šakina no Upītes. Lazdulejas pagastu raksturo vēl kāda iezīme: ja uz šejieni atrāk kāds cilvēks no cita pagasta, viņš bieži vien sev līdzi ataicina savu radus un draugus...“

(“Lazdulejas pagastā”)

SANDRU MARINU ŠAKINU sastopam Lazdulejas feldšeru punktā, kas atrodas turpat pagasta pārvaldes ēkā. Nekur projām viņa nav aizgājusi, lai gan saka: „Kad Anita Petrova aizgāja strādāt uz Balviem, uz sociālo dienestu, mani palūdza feldšeri Lazdulejas pagastā aizvietot gadu, bet gads jau ievilces 15 gadu garumā.” Sandra strādā trīs vietās - Lazdulejā, Rekavas vidusskolā un Upītē, kur savulaik sākusi darba gaitas. Taču visās vietās viņa strādā nepilnu darba slodzi, dienā pārvietojoties no vienas apdzīvotas vietas uz otru. „Feldšerpunktā uz pieņemšanu labi ja atrāk 4 - 5 pacienti, tomēr cilvēkiem esmu vajadzīga: vajag gan zāles izrakstīt, gan sapotēt. Ģimenes ārsti šejieniešiem ir tālu - Viļakā, Balvos, Baltinavā. Izveidojusies situācija, ka Lazdulejas pagasta iedzīvotājus apkalpo viens feldšeris un 13 ģimenes ārsti. Savulaik, kad darbu sāka gateris, uz šejieni pārcēlās daudz iedzīvotāju no ciemtiem pagastiem, piemēram, no Mednevas. Viņiem ģimenes ārsti bija Viļakā. Tā tas arī palika, - cilvēki dzīvo pie mums, bet ārsti visur citur,” pastāsta feldšere.

Pirms 11 gadiem

Iesākto likvidēt nesteidz

„...Jūlija smaida un priecīgi stāsta par to, ka sūrs darbs agri vai vēlu nes augļus. Viņa savā saimniecībā audzē govis, slauc pienu, ražo krējumu, biezpienu, sviestu, ko Jūlijas mamma ik sestdieni pārdom Balvu tirgū. Lai arī visus vajadzīgos dokumentus bija grūti nokārtot, tas ir izdarīts. Jūlija uzskata, ka tie, kas strādā, var dzīvot normāli...“

(“Tie, kas strādā, var iztikt tiri labi”)

JŪLIJA PETROVA ar vīru ir saglabājuši saimniecību, taču tagad nav labākie laiki, lai optimistiski smaidītu un teiktu, ka dzīve iet uz augšu. Saimniecībā tur 10 - 12 slaucamās govis, bet, kā atzīst Jūlija, piena iepirkuma cenas ir strauji kritušas: no 30 līdz 17 centiem. Taču saimnieki negrasās likvidēt to, kas izveidots ar smagām pūlēm, piemēram, pārdot lopiņus. Pienu tagad

var nodot pārstrādātājiem nedomājot, kur to likt. Jūlijas mamma sen vairs nestāv aiz tirgus letes, lai pārdotu saimniecībā saražoto piena produkciju. Viņu šajos gados piemeklējušas veselības problēmas, - brašā tirgus sieva tagad pārvietojas invalīdu ratiņos, jo ir pirmās grupas invalīde. Viņa uzslavē meitu, kura ir taupīga saimniece, paliela mazdēlu, kurš, pabeidzis Biznesa koledžu, strādā firmā Rīgā, bet neaizmirst arī laukus. Jūlija pastāsta, ka savulaik strādājusi kolhozā par grāmatvedi, no turienes arī zināšanas par taupīgu saimniekošanu. „Strādājam, skatāmies dzīvē uz priekšu,” saka Jūlija.

Lazdulejas novadā ciemojās I.Zinkovska, foto - A.Kirsanovs

Tikšanās

Par dzīvi Sibīrijā, mežos un Stompaku purvā

Zinaida Logina

24.novembrī Balvu Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar grāmatas "Meža meitas" autori, Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētnieci Sanitu Reinsoni, kura uzsklausījusi un grāmatā apkopojuši divpadsmīt sieviešu - meža meitu - pieredzēto un pārdzīvoto.

"Otrā pasaules kara beigas Latvijā mieru neatnese - gluži pretēji, te sākās jauns karš, kas dramatiski pārmainīja dzīvi daudziem cilvēkiem un viņu ikdiņā ienesa teroru un bailes. Meži un purvi kļuva par militāras pretošanās vietu un reizē pajumti tūkstošiem cilvēku. Sieviešu piedzīvotais mežos un purvos nacionālo partizānu kara laikā līdz šim bijusi neizzināta Latvijas vēstures lappuse," teikts grāmatas "Meža meitas" pieteikumā. Šajā grāmatā 12 sievietes stāsta par savu dzīvi mājās, mežā un cietumā. Atklājot tikšanos, bibliotēkas direktore Ruta Cibule uzsvēra, ka tajā laikā daudzi devās mežā, jo zināja, ka viņus vai ģimenes skars represijas. "Daudzi dzīvoja mežā ar cerību un ticību neatkarīgai Latvijai. Daži nodzīvoja mežā tikai dažus mēnešus, daži krita kaujās, citi aizgāja mūžībā jau miera laikā, bet man prieks, ka mūsu vidū vēl ir Domicella Pundure, kuras stāsts arī ir šajā grāmatā," teica R.Cibule piebilstot, ka grāmatā atspoguļoti četru mūspuses sieviešu dzīvesstāsti. Viņa uzsvēra, ka grāmatas autore Sanita Reinsone ir *noķērusi* isto brīdi, kad vēl šie cilvēki ir dzīvi un var dokumentēt viņu unikālās liecības. "Bez Ziemeļlatgales cilvēkiem un notikumiem nebūtu arī šīs grāmatas. Man ir īpaša sajūta, jo uz tikšanos ir atnākusi Domicellas kundze, viena no grāmatas līdzautoriem. Daudz man palīdzēja nacionālo partizānu dzīves ceļu pētnieks Zigfrīds Berķis," dāvājot ziedus šiem cilvēkiem, pateicās grāmatas autore S.Reinsone. Viņa atzina, ka citos Latvijas novados viņai ļoti pietrūcis tāda cilvēka kā Zigfrīds, kurš viņai daudz palīdzējis Ziemeļlatgalē atrast konkrētus cilvēkus. "Stāstījumu centrā ir konkrēti vēsturiski notikumi. Viss sākās ar mana vīra ģimenei, kuras dzimtas saknes ir Meirovas ciemā, - kuplā Sprukuļu ģimene, kura pēc Otrā pasaules kara ir samalta laikmetu griežos," atklāj autore. Būtībā viņa veikusi akadēmisku pētījumu, daudz publikāciju ir arī angļu valodā, lai par Latvijas vēsturi uzzinātu citās zemēs. "Man tas bija pārsteigums, ka tik maz cilvēku par to zina, bet bija gandarijums, ka vēsture, arī šo cilvēku likteņstāsti daudzus interesē. Vienaldzīgo nav," atklāja S.Reinsone.

Klausītāju vidū - arī Domicella Pundure. Viņa šobrīd dzīvo Balvos un ir viena no grāmatā aprakstītajām sievietēm, kuras piedzīvoja skaudo likteni.

Foto - Z. Logina

Foto - Z. Logina

Lasītāji jau novērtējuši. Sanita Reinsone atklāj, ka šī grāmata paver neizzinātu Latvijas vēstures lappusi arī par Ziemeļlatgales sieviešu piedzīvoto mežos, purvos, Sibīrijā.

Ielūkojamies grāmatā

"Esmu dzimus Brīzgovas ciemā. No Viljakas tie ir kādi desmit kilometri uz Katlešu pus... Es domāju - kāpēc es paliku dzīva? Cilvēks tak vienu lodi dabū un mirst. Bet man četras lodes cauri izgājušas, un es paliku dzīva," grāmatā stāsta Eleonora Poljsadova, dzimus Kuzmane.

"Es piedzimu 1927.gada 1.decembrī Kručinavā. Tas skaitījās Šķilbēnu pagasts... Mežā es aizgāju ar to, kas man mugurā bija, un viss. Rožukronis, jā, tas bija līdzi..." grāmatā saka Domicella Pundure.

Smeldzīgs stāsts grāmatā izvērties Mihalinai Supei no Purvmalas (agrāk Jaunlatgales aprīņķa pagasta, tagad Pitalovas rajona Nosovas pagasts): "Mans brālītis mammai neteica, ka tēvs nošauts. Teica, ka varbūt tikai ievainots.. Bet brālis redzēja tēva cepuri, pilnu ar asinīm un smadzenēm..."

Mazajām valstīm nav ietekmes Eiropā

Irena Tušinska

Aizvadītajā piektīnā Balvu Valsts ģimnāzijā notika diskusija ar Eiropas Parlamenta (EP) deputāti Ivetu Griguli. Tikšanās reizē ar nosaukumu "Mana recepte startam politikā", ko vadīja televīzijas žurnāliste Agnese Drunka, skolēni uzzināja par jauniešu iespējām Eiropas Parlamentā, kā arī par citu Eiropas institūciju struktūru un darbibu. Vēlāk diskusijā "Pierobežas reģionu spēks", kas notika Balvu Novada muzejā, I.Grigule tikās ar pašvaldības nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem un citiem interesentiem.

Sākot sarunu ar skolēniem, I.Grigule atklāja, ka galvenais tās mērķis ir rāsīt jauniešos interesē par politiskajiem procesiem, kas notiek Latvijā un Eiropā. EP deputāte pastāstīja, kā veidojusies viņas karjera politikā, sākot ar darbu Ādažu novada domē, pēc tam kā deputātei divos Saeimas sasaukumos un vēlāk arī Eiropas Parlamentā. I.Grigule atklāja, ka šobrīd Eiropas Parlamentā strādā Ārlietu un Drošības komitejās, vadot EP delegāciju sadarbībai ar Centrālāzijas valstīm – Kazahstānu, Turkmenistānu, Tadžikistānu, Kirgizstānu, Uzbekistānu un Mongoliiju. Viņa pastāstīja, ka Latviju Eiropas Parlamentā pārstāv 8 deputāti, bet kopumā tajā strādā 751 deputāts no visām ES valstīm. I.Grigule sīkāk paskaidroja jauniešiem nesen apstiprinātā Eiropas Savienības budžeta trīs prioritātes: izglītība un zinātne, jauniešu no-

darbinātība un finansējums bēgļu jautājuma risināšanai. Viņa neslēpa, ka nepiekrit EP bēgļu politikai, kas vērsta uz to, lai palīdzētu visiem bēgļiem, sniedzot viņiem materiālu atbalstu, mājokļus un integrējot viņus sabiedrībā.

Recepte startam politikā, ko jauniešiem sniedza EP deputāte Ivetā Grigule, izrādījās visai skeptiska. Pirms pievērsties politiķi karjerai, viņa aicināja pamatlīgi apdomāt šo lēmumu, īpaši attiecinot to uz meitenēm. I.Grigules ieteikumos bija jūtama zināma vilšanās politikā, īpaši Eiropas Parlamenta darbībā. "Mazas valsts deputāti Eiropas Parlamentā neko izdarīt nevar, jo *mūzikai pasūta* lielās Eiropas Savienības dalībvalstis – Vācija, Francija un Lielbritānija," atklāti pateica I.Grigule. Viņa neslēpa, ka vienīgais, ko savas valsts labā var paveikt, strādājot EP, ir nodibināt Latvijai, tās uzņēmējiem nepieciešamos kontaktus, kā arī gūt noderīgu pieredzi. I.Grigule pastāstīja, ka jau izdevies izveidot zināmu sadarbību ar Centrālāzijas valstīm Tadžikistānu, Kazahstānu un Uzbekistānu.

Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni I.Grigulei uzdeva vairākus jautājumus. Viņi jautāja, kā aizrit EP deputātes darba nedēļa, cik bieži viņai izdodas pabūt mājās, vai Eiropas lielvalstis, raugoties uz tagadējiem notikumiem Eiropā un saskatot reālos draudus, varētu nākotnē mainīt savu nostāju bēgļu jautājumā, ko I.Grigule dara no darba brīvajā laikā, ko ģimene saka par viņas darbu un citus. Atbildot uz jautājumu: "Ar kādām grūtībām sastapāties, uzsākot darboties

Foto - I.Tušinska

Vinnē konkursā. Balvu Valsts ģimnāzijas skolniece Viktorija Beļķova (foto - vidū), kura vinnēja braucienu uz Eiropas Parlamentu, atzina, ka necerēja uz šādu veiksmi, un ļoti priečājās par iegūto iespēju. Viņa neslēpa, ka agrāk nav vēlējusies iesaistīties politikā, bet tagad, iespējams, par to padomās. Jauniete pastāstīja, ka tikšanās reizē ar Eiropas Parlamenta deputāti visvairāk pārsteidza viņas apgalvojums, ka mazās valstis nevar ietekmēt Eiropas politiku: "Agrāk domāju, ka katra deputāta viedoklis tur ir svarīgs."

politikā?", I.Grigule atzina, ka pēc pirmās ievēlēšanas Saeimā, redzot kāds *bardaks* valda daudzās ministrijās, ilgu laiku bijusi sev netipiskā depresijā, līdz brīdim, kad atrada mazas lietas, ko reāli pati varēja izdarīt.

Pēc tam, kad Eiropas Parlamenta Informācijas biroja vadītāja Latvijā Marta Ribeles īsumā bija pastāstījusi skolēniem par Eiropas

institūcijām, tikšanās vadītāja, TV žurnāliste Agnese Drunka uzdeva jauniešiem piecus konkursa jautājumus, atbildot uz kuriem, noskaidroja piecus finālistus. Šiem finālistiem atbildot uz pēdējo – fināla jautājumu, par konkursa uzvarētāju kļuva BVĢ skolniece Viktorija Beļķova, kura maijā dosies vairāku dienu braucienā uz Eiropas Parlamentu Briselē.

Laika zīmes Decembris (Ziemas, Vilku, Svētku mēnesis)

Decembris ir ziemas pirmsais mēnesis, un tam pienākas ausaine jeb ziemas cepure. Nākamais ziemas mēnesis janvāris saņems kažoku, bet Sveču mēnesis februāris – veltenus. Tradicionāli līdz Ziemassvētkiem decembrī ir Adventes laiks. Tas ir gaidīšanas laiks, kad gaida Kristus piedzimšanu Sirdi un Saules atgriešanos Dabā. Ja Adventes laiks ir skaidrs un sauss, tad būs sausa vasara. Ja Advente ir bez sniega, tad Ziemassvētkos snigs un putinās.

1. decembris - pirmā ziemas mēneša pirmā diena.

Ticējumi. Kāds 1.decembris, tāda ziema. Kāds vējš iepūš 1.decembrī, tāds būs ziemas valdošais vējš. Ja 1. decembra rīta salst – ziemas sākums auksts. Ja dienas vidū atkūst – janvāri būs atkuši. Ja 1.decembra vakarā snieg – ziemas būs gara un pavasaris vēls.

4. decembris - Bārbala. Tā ir Aitu diena un vienīgā diena decembrī pirms Ziemassvētkiem, kad iet budējos. Bārbiņa atver vārtus ziemai un ūdeņiem pārmet ledus tiltu.

Ticējumi. Ja šajā dienā ir ledus, tad Bārbiņa to lauž (atkušis). Ja nav, tad Bārbiņa to taisa. Ja 4.decembrī sals, tad visos turpmākajos ziemas svētkos būs sals. Ja atkušis – tad arī svētkos būs atkuši.

6. decembris - Niklāvs (Nikolajs) jeb Zirgu diena. Šajā dienā dzimis Ziemassvētku vecītis. Šī diena ir svētki mājas kustoņiem, bet īpaši zirgiem. Kurš šo dienu nesvētī, tam nepadodas ne zirgi, ne mājputni, ne aitas.

Ticējumi. Ja Zirgu dienā zirgiem muguras noberž ar sniegu, tad tie neslimos un arī mošķi neēdīs. Šajā dienā sākas ragavu celš, bet, ja nesākas, tad ātrāk par Ziemassvētkiem nav ko gaidīt. Ja 6.decembrī ziemeļvējš un sniegs, vasara būs auksta un lietaina.

Trīs dienas Vilku mēnesī veltītas zvēriem, putniem un zīvīm. 9.decembris ir Vilku diena. Ja vilki gaudo un klist tuvu mājām – būs sals. 10.decembris ir diena, kad zivis nolaižas ūdeņu dibenā un aizmieg. Arī lācis migā aizmieg ziemas miegā, bet alnis atbrīvojas no vecajiem ragiem. 11.decembrī ir Žagatas un Sīļa diena. Ja žagata vai sīlis sauc, tad jāiet līdz, jo tevi gaida laimīgs pārsteigums.

13. decembris - Lūcijas. Sākot ar Lūciju, diena kļūst jau par vienu putna nagu garāka. Citviet, par gaiļa dziedājuma laiku. Ari vilkači uz sapulci ellē dodas trīsreiz gadā – Vasarsvētkos, Jāņos un Lūcijās.

Der zināt Mandarīnkociņš uz palodzes

Mandarīns ir subtropu (nevis tropu!) augs, tāpēc ziemā tam nevajag karstu istabu. Miera periodā augam jānodrošina +12...+14°C temperatūra un tas jānovieto gaišā, labi vēdināmā telpā. Ziemā citrusaugu laista minimāli - lai neiekalst un neaiziet bojā. Mūžzaļais mandarīns visu gadu ir lapots, tas nemet lapas vienīgi tad, ja pieļauta kļūda audzēšanā un kopšanā, teiksim, ziemā telpā ir par +14°C augstāka temperatūra. Mandarīnu audzēšanai piemērota ir pasmaga velēnu augsne ar lapu zemes, kūdras un rupjas grants piedevu. Substrātam jābūt ar viegli skābu reakciju. Kaļķainā augsnē lapas kļūst gaišas, augs sāk nīkuļot. Drikst laistīt ar krāna ūdeni, tikai tas nevar būt pārāk auksts. Palaikam (ne katrā laistīšanas reizē) cietu ūdeni vajag paskābināt, pievienojot citronskābi (aptuveni naža gals uz litru ūdens).

Vasarā mandarīnu laista bagātīgāk, lai augsne podā vienmēr būtu mitra. Saulainā laikā augsne ātri žūst, tāpēc jālaista trīs reizes nedēļā. Podā jābūt pamatīgi drenāzai no māla podu lauskām, jo augs necieš stāvošu ūdeni. Ik pēc 2-3 stundām lieko ūdeni no paliktņa nolej. Karstās dienās

Ticējumi. Ja Lūcijās rīts skaidrs – atlīkušais decembris būs sauss. Ja snieg, snigs līdz Ziemassvētkiem.

Ziemas saulgriežu svētki ir Ziemassvētki. Dažādām tradīcijām, ticējumiem un izdarībām bagātākie svētki ziemā un ilgst no 21. līdz 27. decembrim vai pat ilgāk.

Ticējumi. Ja 22. decembrī saulains, skaidrs – 31.decembrī būs skaidrs un sals. Ja apmācies un sarma – Jaungadā būs atkušis. Kāds vējš iepūš 25.decembrī, tāds pārsvarā pūtis līdz Pavasara Mārai (25.martam).

Vegcada vakara (31. decembris) tradīcijās ievijušās Jaungada ieražas, un tas ir sākums jaunam gadskārtu gredzenam.

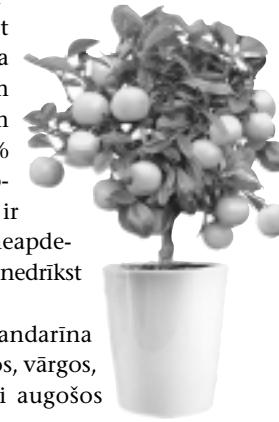
Ticējumi. Ja Vecgada vakarā snieg, bites labi spītoši un būs laba ābolu raža. Ja zvaigznes sarunājas, būs jauka vasara.

Par laiku decembrī šogad

Nozīmīgas dienas jūnijā, kas paredz laiku pirmajā ziemas mēnesī, kā arī 7. un 18.augusts, kas prognozē decembri, lielākoties bija sauss un silts. Tas norāda, ka sals pastiprinās mēneša otrajā pusē un laikā pirms Ziemassvētkiem. Latvijas austrumos iespējams arī -20°C sals.

Pirmais ziemas mēnesis decembris jeb Vilku mēnesis kopumā rādās būt tuvu vidējiem temperatūru rādījumiem, bet nokrišņu vairāk, savukārt Austrumlatvijā - mazāk. Mēneša pirmajā pusē bez liela sala un pārsvarā dažāda veida nokrišņi. Mēneša sākumā - smidzinošs lietus, nereti arī slapjš sniegs, atkala. Pēc 6.decembra pamazām ienāks nelielu ziemīņu, bet bez barga sala, ar sikiem un dažādiem nokrišņiem. Tuvāk jūrai - lietus, bet Latvijas austrumos - biežāk sniegs, atkala. Ar vienu vārdu – slapjdraņķis. Mēneša vidū vairāk vējainu dienu. Vēlāk nelielu minūsi un dažviet līdz -10°C un vairāk. Pirms un ap Ziemassvētkiem jau daudzviet var izveidoties nelielu, bet salīdzinoši stabila sniega sega. Temperatūra var nokrist līdz -15°C - 18°C grādiem, bet skaidrās naktis arī līdz -20°C. Tas nebūs uz ilgu laiku, jo jau pēc Ziemassvētkiem kļūs siltāks. Sagaidāms atkušis, brāzmaini vēji, kas var atnest nelielus puteņus un dažādus nokrišņus. Ceļi slideni, atkal šķidoni, bet tas vēl tikai ziemas sākums, jo vēlāk noderēs gan ziemas kažoks, gan velnei...

Lasītājiem baltus Ziemassvētkus vēlot, VILIS BUKŠS

citrusaugam patīk, ka apsmidzina ar ūdeni, bet to nedrīkst darīt diendienā. No pavasara līdz novembra sākumam mandarīnu mēslo ar citrusiem paredzētu mēslojumu 0,2% koncentrācijā. Pirms piebarošanas jāpārbauda, vai augsne ir pietiekami mitra. Lai augu neapdedzinātu, mēslojuma šķidumu nedrīkst liet uz sausa substrāta.

Katrū pavasari paretina mandarīna vainagu – izgriež izstīdzējušos, vārgos, cits citam traucējošos, pāri augošos zarus.

Citrusaugs necieš nedz cigarešu dūmus, nedz piesmakušas iestabas. Tas jāaudzē Saulainā telpā, taču ne tiešos saules staros. Augam nāk tikai par labu, ja vasarā to iznes viegli noēnotā vietā dārzā.

Miniatūrožu saglabāšana podiņos

Latvijā ieved miniatūrožu šķirņu grupas Kordana stādus podiņos. Tās nav potētas, bet gan pavairotas ar apsakņotiem spraudeņiem. Pundurozēm raksturīgs neliels augums (25-30 cm), biezi zaroti, kompakti krūmi ar tieviem, noturīgiem dzinumiem un mazām, bieži vien spīdīgām lapām. Ziedi ir sīki, 1,5-2,5 cm diametrā, dažādās krāsās. Ārēm jau audzētāji katrā podiņā parasti stāda četrus rožu spraudeņus un augšanas laikā tos papildus apstrādā ar augšanas regulatoriem, lai samazinātu augumu un ziedi uzplauktu vienlaikus.

Pareizi koptas mazās rozītes var priecēt gadiem ilgi. Ja dārzā tās labi ieaugušas un izveidojušas kuplu sakņu sistēmu, krūmiņi var ziedēt 4-5 gadus. Dāvinātās rozītes ieteicams vasarā vai rudeni izstādīt paliekošā vietā dārzā un pirms sala piesegāt ar lapām vai papardēm. Var arī atstāt podiņā un izvietot ārā – uz balkoniem, terasēm, bet vēlā rudeni (līdz

salam) ierakt līdz ar poda malām zemē. Krūmiem nolauž noziedējušos ziedus un atlapo, lai augs zem pieseguma nesāktu pūt. Apkārt krūmiem izveido vismaz 10 cm biezū dārza zemes konus un apsedz ar skuju koku zariem.

Miniatūrozes var pārziemināt arī šādi: pirms rudens salnām ienes labi apgaismotā un vēdināmā telpā, kur tās turpina ziedēt. Tikmēr augiem nodrošina pietiekamu mitrumu un reizi divās nedēļās dod mēslojumu 0,2% koncentrācijā. Ziemā rozītēm ir miera periods, tām vajadzīga +4°C temperatūra, gaiša telpa (nederi silts, tumši pagrabs, jo dzinumi izstīdzēs un attīstīsies pelējuma sēnes) un mitrums - vien tik daudz, lai neiekalstu sakņu kamols (parasti laista reizi pāris nedēļas).

Februāri rozes pakāpeniski pieradina pie siltuma, sāk laistīt, mēslot. Tās var arī pārstādīt pirms miera perioda. Kuplo krūmiņu ar rokām sadala sīkāk, lai iegūtu četrus jaunus stādus. Katru stādu divu litru podā. Trauka apakšā ieber drenāžu – rupju granti, pēc tam sagatavoto augsnī. Miniatūrožu audzēšanai piemērota irdena, trūdvielām bagāta augsne ar labu gaisa un ūdens caurlaidību (pH 6,5), kas sastāv no satrūdējušiem kūtsmēsliem, kūdras, trūdzemes un pulveri samalta māla.

Darbi decembrī

Ziemas sākums 22.decembrī plkst. 6.48

Augļu dārzā:

- Balsina neaptitos augļu koku stumbrius.
- Apstrādā koku un krūmu brūces.
- Koku un krūmu saknēm uzrauš sniegus.
- Pie koku stumbriem piemīda sniegus, lai peles nevarētu veidot alas.
- Griež potzarus un koksainos spraudeņus no tiem augļu kokiem un ogulājiem, ko nākamajā pavasari vēlas pavairot.

Košumdārzā:

- Iestājoties salam, ieziemo vīnogulājus, mežvīteņus un rozes.
- No skujkokiem nōpurina biezo sniega kārtu.
- Salīgākos un retākos silto zemu košumkrūmus piesedz ar eglu zariem.
- Izvieto putnu barotavas kaķiem nepieejamās vietas.

Telpās:

- Steidzina jaunās biešu lapiņas.
- Regulāri laista un mēslo ziedošos telpaugus.
- Sāk uzziedināt sīpolpuķes - hiacintes, narcises, krokusus, maijpukītes.
- Gaišākajā vietā novieto kaktusus, paparžaugus, Ziemassvētku zvaigznī.
- Lai iegūtu vērtīgos zaļumus, podiņos steidzina sīpolus, selerijas, pētersiļu lapiņas, diedzē kressalātus.
- Pārbauda, vai nebojājas kāds ķirbis.
- Vēdinot istabas, jāuzmanās, lai neapsaldētu telpaugus.
- Pārskata sēklu krājumus.
- Augus, kuri nepanes centrālapkures radīto sauso gaisu, nolieb vēsākās vietas.
- Ciklamēnām ūdeni lej tikai šķīvīti, acālijām laistāmo ūdeni paskābina.
- Ar mitru lupatiņu noslauka putekļus no augu lapām.
- Izpušķo eglīti.

Pagrābā:

- Vēdina pagrabu.
- Uzmanā, lai pagrabā neieviešas grauzēji.
- Pārbauda, kā glābājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzenus un augļus.

Siltumnīcā:

- No siltumnīcām uzmanīgi nogrūž biezo sniega segu.
- Sakārto darbarīkus un dēstu kastes.

• Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozes.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **3.** (03.40-15.40), **11.** (00.29-24.00), **12.** (00.00-00.29), **18.** (11.14-23.14), **25.** (01.11-24.00), **26.** (00.00-01.11) **decembrī.**

Piemērotas dienas pirts un ķermēņa kopšanas procedūrām, masāžai - **2., 5., 11., 13., 15., 16., 20., 27. decembrī.**

Istā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frīzūra saglabātu formu - **1., 2., 3., 4., 27., 28., 29., 30., 31. decembrī.**

Diena, kad parūpēties par ādu - augošā mēnesī barot, dilstošā - tīrīt: **1., 6., 7., 12., 17., 26. decembrī.**

Riskantās dienas, sāc kaut ko tikai tad, ja esi pilnīgi drošs par rezultātu - **5., 10., 20. decembrī.**

Ieguldī un tērē naudu, pirkumi sagādās prieku un labumu - **1., 7., 8., 12., 17., 21., 23., 24., 25., 26., 31. decembrī.**

Vari parakstīt līgumus un citus svarīgus dokumentus - **19., 24. decembrī.**

Tiecas, runā, veido kontaktus, iegūsti un analizē informāciju - **1., 2., 7., 8., 9., 12., 14., 15., 16., 23., 26., 30. decembrī.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus līgumus, nepieņemt izšķirīgus lēmumus, jo rezultāts var nesniegt cerēto.

Decembri - **2.** (05.09-12.09), **4.** (06.58-24.00), **5.** (00.00-00.33), **7.** (04.02-13.25), **9.** (08.38-2

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaulē

- » Kristaps Rasims: "Asaras plūst i no prieka, i no bēdām."
- » Leļļu zārku noslēpums. *Slepavu balsais mantojums.*
- » Svētība pat pa telefonu. *Mātes un bērnu saiknes spēks.*
- » Cimdu enerģija. *Bagātības talismans un sargs no jaunuma.*
- » Attiecību ABC. *Katrai sava kapteinis.*
- » Rakstnieces stāsts. *Iegāza bezvainīgu un cerēja palikt sveikā.*
- » Katrā numurā: horoskopi, astroloģes un numeroloģes atbildes uz jūsu jautājumiem, cilvēkstāsts par to, kā dziedināt pašam sevi, Mēness dienas kalendārs.

Ilustrētā rokasgrāmata

"Skaistums A-Z 21. gadsimtā"

Šī rokasgrāmata būs noderīga ikvienai sievietei, kura rūpējas par savu ķermenī. Tājā apkopots būtiskais par 21. gadsimta skaistumkopšanas iespējām. Šeit uzzināsiet gan pašu minimumu, kas jāievēro, lai saglabātu skaistu un veseligu izskatu, gan par profesionālajām procedūrām un dzīvesstilu, lai aizkavētu novecošanu, kā arī saņemsiet noderīgus padomus grima ekspertes vadībā.

"Šis izdevums veidots, domājot par visu paaudžu sievietēm. Mazajai meitīnai pietiks ar atbalstu un iedrošinājumu, kas līdzēs izaugt pašapzīnīgi. Pusaudzei noderēs ierosinājums doties pie kosmetologa uz konsultāciju un pāris vecumam piemērotu kosmētisko produktu. Viss pārējais – pieaugašajām meitenēm un viņu mammām," stāsta "Skaistums A-Z 21. gadsimtā" redaktore Inga Gorbunova.

Ilustrētā Zinātne

- » Reālā dzīve neatpaliek no aģenta 007. Dažādas ierīces, kas iepriekš redzētas tikai Džeimsa Bonda filmās, tagad kļūst par realitāti.
- » Astronomi pēta kosmosa Bermudu trijstūri. *Virs Atlantijas okeāna dienvidu daļas atrodas Zemes magnētiskā lauka vājā vieta. Tur kosmiskais starojums ir īpaši intensīvs.*
- » Latvijas ūdeņi: no krūzes līdz Baltijas jūrai. *Ūdeņi ir viena no Latvijas bagātībām, tomēr to kvalitāti speciālisti kopumā neraksturo kā joti labu.*
- » Jauna nodaļa stāstā par cilvēka evolūciju. *Etiopijā atrasts 2,8 miljonus gadu sens žoklis, kurš rada jaunu priekšstatu par cilvēku primitīvajiem senčiem.*
- » Noslēpumaini radiosignāli nodarbina zinātnieku prātus. *Astronomi uztvēruši desmit īsus radiosignālus, kas nākuši no kosmosa. Tiem piemīt matemātiska regularitāte.*
- » Inženieri uzlabo seno izgudrojumu - riteni. *Kopš piepumpējamās riepas izgudrošanas visu automāšu riteņi izskatās līdzīgi, tomēr nākotnē ir gaidāmas pārmaiņas.*
- » Tolaik un tagad: brāji Raiti iekaroja debesis. *Pirms 112 gadiem brāji Vilburs un Orvils Raiti kļuva par pirmajiem cilvēkiem pasaule, kas veiksmīgi lidojuši ar lidmašīnu.*
- » Zibenīgā akadēmija: skāja. *Ikviena skāja ir nerēdzama vibrācija, kas mūsu ausis pārvēršas par nervu signāliem, kurus smadzenes iztulko.*

Sestdiena

- » Bobslejists Mārtiņš Rubenis. *Līdzjutēji pat gaisa pretestību mazina.*
- » Negrib, ka sauc par dīvu. *Skatuvies leģenda Margarita Vilcāne dziedāšanu sauc par savu mīlestību un dzīvi.*
- » Pašmāju teroristu spožuma pilnā virtuālā dzīve. *Tikai dažas nedēļas nepieciešamas, lai pievienotos Ukrainas teroristu vienībām.*
- » Meklējam cēloņus. *Vai Rietumi radījuši džihādistu monstru?*
- » "Spēlmaņu nakts" kaislibas ap naglām. *Ar ko bruģēts ceļš uz "Skatuvies naglu"?*
- » Kā laukos atrast lauku labumus? *Dzīvošana ārpus pilsētām un it kā tuvāk pārtikas audzētājiem mūsdienās, izrādās, nebūt nenozīmē labāku to pieejamību.*

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

Novembra mīklu atrisināja: I.Kudure (Viļaka), I.Homko (Medņeva), M.Kacēna, M.Paidere, M.Pretice, S.Vēvere, U.Pozņaks, D.Svarinskis, E.Ķirsons, J.Pošeika, Z.Pulča, L.Kivkucāne, D.Kivkucāns, L.Baranovskis, A.Lukumietis, Ž.Mergina, A.Kravale, A.Kravalis, I.Dzergača (Balvi), O.Zelča, A.Mičule, B.Ķīse (Tilža), A.Vīcupa (Vecīlža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), E.Leļeva (Kubulu pagasts), V.Dragune (Kuprava), V.Ločmele (Lazdukalns).

Par novembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem VIJA LOČMELE no Lazdukalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla decembrī

Horizontāli: 2. Kara cirvis. 3. Vilcienu pieturvieti. 4. Necaureddzams stikls. 7. Sakaru iestāde. 9. Nupat, nesen. 11. Erbijs (simbols). 12. Apgalvojuma partikula. 13. Karpu dzimtas saldūdens zīvs. 15. Varš. 16. Eglites rotājums (gaismeklis). 17. Muižas kalpu uzraugs, stārasts. 19. Kuģis bez noteikta maršruta. 22. Salatēvu "pavadones". 25. Sievetes vārds 15.oktobri. 26. Svētīt (Ziemassvētkus u.c.). 27. Norādāmās vietniekvārds. 28. Skatuves mākslas veids. 29. Bērnu gaidīts "viesis" Vecgada vakarā.

Vertikāli: 1. Eglites rotājums (gaismeklis). 5. Uzraksti kino kadros. 6. Jūras putns. 8. Garām. 10. Kādēj. 14. Mazākais trīsciparu skaitlis. 15. Traucēt, neierasties laikā. 18. Kvēlo. 20. Rotāta biskapa galvassēga. 21. Paveikt. 23. Pretstatījuma saiklis. 24. Pieļāvuma saiklis.

Sastādījis A. Levgovs

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Fregate. 6. Kankāns. 10. Liesa. 11. Kordons. 12. Sabojāt. 13. Smēde. 14. Skelets. 16. Ksenons. 17. Karjera. 22. Konsilijs. 23. Amatieris. 24. Lidmodeļi. 26. Skābeklis. 29. Trirēma. 32. Nigrols. 34. Sprauga. 36. Kārot. 37. Spinets. 38. Pistole. 39. Ziņas. 40. Strauss. 41. Laterna.

Vertikāli: 1. Frikāsē. 2. Gondola. 3. Trunēt. 4. Trimmeris. 5. Sestdiena. 7. Argals. 8. Kolonna. 9. Statuss. 15. Skribents. 16. Karavānas. 18. Anods. 19. Lidot. 20. Bizes. 21. Grils. 25. Irigācija. 26. Slēpošana. 27. Knesets. 28. Aronija. 30. Kantāte. 31. Katedra. 33. Latols. 35. Prizma.

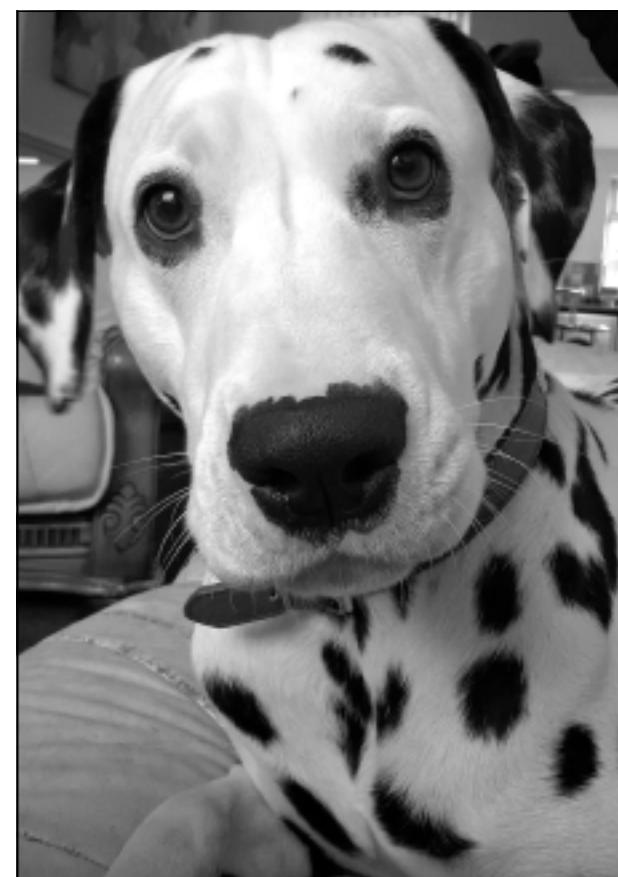
Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu.
Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamas - tālrūnis).

"Labdien, esmu Mikiņš! Šodien cītīgi lasiju Jūsu avizi un šausmīgi noguru, bet tagad laiks atpūtai." Iesūtīja Gertrūde Ivanova no Lielvārdes.

"Diamond's selfie." Iesūtīja Linda Daukste.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Aktuāli

Padarīt pilsētā satiksmi drošāku

Statistikas dati liecina, ka iedzīvotāju, tostarp mūspusē, kļūst mazāk. Paradoksāli, bet automašīnu skaitu tas neietekmē. Gluži otrādi – spēkrati aug kā sēnes pēc lietus.

Atsevišķas dienās salīdzinoši liela satiksmes plūsma mēdz būt arī mazajā Balvu pilsētā. Ielas plašakas neklūst, bet autovadītāju skaitu, kuri grib noparkoties gan tam paredzētajās, gan arī aizliegtajās vietās, uz vienas rokas pirkstiem sen vairs nevar saskaitīt. Tas savukārt mēdz radīt bīstamas situācijas uz pilsētas ceļiem, īpaši krustojumos. Tādēļ laikraksts "Vaduguns" kopā ar Balvu novada pašvaldības komunālinženieri Māri Verjanovu devās nelielā izbraucienā - novērtēja pilsētas bīstamākos ceļu posmus (attēlos redzamos un ne tikai) un iespējas tos padarīt drošākus. Tas, kā skaidro M.Verjanovs, pēc rūpīgas izvērtēšanas, iespējams, tuvākajā laikā tiks arī realizēts.

Jāpiebilst, ka ceļa zīmu uzstādīšana Balvu novada pašvaldības ceļos, lai uzlabotu satiksmes plūsmu un padarītu to autovadītājiem drošāku, notiek sadarbībā ar Balvu novada pašvaldības policiju, kā ar tiek saskaņota ar VAS "Latvijas Valsts ceļi". Pašvaldības speciālists M.Verjanovs piebilst, ka to lietderība allaž jāizvērtē. Arī vienas ceļa zīmes uzstādīšana, kā skaidro M. Verjanovs, pašvaldībai izmaksā apmēram 100 eiro. Turklat skaidrs viens – pilnīgi visos ceļu posmos uzstādīt aizlieguma vai citas ceļa zīmes nav laba prakse, tādējādi jau tā ierobežotajā dzīves telpā vēl vairāk apgrūtinot autovadītāju dzīvi un pieaugošo satiksmes plūsmu.

Foto - A.Kirsanovs

Tagad šeit apstāties nav atļauts. Pavisam nesen uz Teātra ielas pie Balvu rajona tiesas uzstādīja ceļa zīmi "Apstāties aizliegts!" ar darbības zonu 20 metri. Kā skaidro Balvu novada pašvaldības komunālinženieris Māris Verjanovs, tas darīts ar mērķi, lai krustojumu padarītu drošāku. "Tagad automašīnām un gājējiem šķērsot krustojumu ir daudz brīvāk un pārredzamāk, tātad drošāk. Šī ceļa zīme atvieglos arī sniega tīrišanas darbus krustojumā. "Šo un arī citas ceļa zīmes patiešām der atcerēties, jo vēl vakar "Vaduguns" redakcija novēroja, ka zīmes darbības zonā stāvēja un tādējādi ceļu satiksmes noteikumus pārkāpa vienlaikus uzreiz trīs automašīnu vadītāji. Jāpiebilst, ka aizvadītajās dienās Balvu pilsētā un novadā uzstādītas arī citas jaunas ceļa zīmes. Piemēram, aiz Balvu Kultūras un atpūtas centra uzstādīts *kiegelis*, kas nozīmē, ka uz bruģētā laukuma iepretim kultūras namam braukt vairs nevar. Kā smej iedzīvotāji, agrāk atsevišķi autovadītāji – puiši to darīja, lai dāmas uz balli nogādātu pie pašām durvīm!

Foto - A.Kirsanovs

Partizānu un Raiņa ielas krustojums. Braucot pa Partizānu ielu no Balvu pamatskolas pusēs, ceļa labajā pusē novietoto automašīnu dēļ gājēju pāreja nav pilnībā pārskatāma. Savukārt teju neiespējami pilnībā pārredzēt gājēju pāreju un pārliecībās, vai to nešķērso kāds gājējs, ir situācijas, kad autovadītāji pamanās pārkāpt arī ceļu satiksmes noteikumus. Kā redzams attēlā, automašīna "Opel" novietota gandrīz pie pašas gājēju pārejas, lai gan noteikumi to atļauj darīt, sākot no piecu metru attāluma no gājēju pārejas. Īpaši bīstamu šo krustojumu dara fakts, ka gājēju pāreju bieži šķērso bērni, kuri dodas prom no turpat esošās Balvu Mūzikas skolas. Diemžēl Balvu pilsētā savulaik jau noticis ceļu satiksmes negadījums, kad uz gājēju pārejas uz tilta sliktas redzamības dēļ notika sadursme starp automašīnu un augumā mazu virieti. Jāpiebilst, ka sliktas satiksmes plūsmas redzamības dēļ problemātiska ir arī šī krustojuma šķērsošana taisnā virzienā pa Tautas ielu no viesnīcas pusēs, kā arī nogriešanās pa kreisi. Pašreizējā situācijā viens no risinājumiem būtu automašīnu novietošanas vietā uzstādīt ceļa zīmi "Apstāties aizliegts!" ar noteiktu metru darbības zonu (lidzīgi kā vienā no attēlā redzamajām un nesen uzstādītajām ceļa zīmēm Teātra ielā pie Balvu rajona tiesas).

Foto - A.Kirsanovs

Partizānu un Raiņa ielas krustojums. Attēlā redzamajā krustojumā ir sliktā ceļu satiksmes plūsmas redzamība, šķērsojot krustojumu taisnā virzienā pa Partizānu ielu, kā arī nogriežoties pa kreisi. Iemesls – autovadītāji savus transportlīdzekļus novieto ne tikai tam paredzētajā un speciāli izveidotajā kabatiņā, bet, kā, redzams attēlā, arī ārpus tās. Vēl bīstamāks krustojums kļūst situācijās, kad ārpus kabatiņas novieto nevis vieglo automašīnu, bet, piemēram, *busīnu*. Tas gan nav aizliegts, bet iedzīvotājiem krustojums kļūtu mazāk bīstams, ja ārpus kabatiņas aizliegut novietot automašīnas un uzstādītu attiecīgo aizlieguma zīmi. Turklat šajā krustojumā savulaik notikuši vairāki ceļu satiksmes negadījumi. Jāpiebilst, ka diez ko mazāk bīstamu šo krustojumu nedara arī uzstādītā "STOP!" zīme. Par to pārliecīnājās arī "Vaduguns" darbinieki, krustojuma fotografēšanas brīdi uzklausot autovadītāju sūdzības par sliktu redzamību krustojumā.

Re, kā!

Ar sirēnām problēmu nav

Aizvadītajā ceturtdienā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) visā Latvijā uz trīs minūtēm ieslēdza trauksmes sirēnas, lai pārbaudītu civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas darbību: sirēnu tehnisko stāvokli, to skaņas signālu darbību un konstatētu iespējamos bojājumus vai traucējumus sirēnu darbībā.

Kopumā manuālu trauksmes sirēnu iedarbināšanu veica 158 no 164 Latvijā uzstādītajām sirēnām, izņemot sešām, kuras šobrīd modernizē. No pārbaudītajām sirēnām bez traucējumiem un bojājumiem darbojās 147. Vienpadsmi sirēnām konstatēja tehniskas problēmas, kuras plānots novērst tuvākajā laikā. Vislabākais sirēnu tehniskais stāvoklis ir Zemgalē, kur darbojās visas 22 pārbaudītās trauksmes sirēnas. Savukārt Latgalē no 29 sirēnām problēmas konstatēja vienai. Tā gan neatrodas mūspuses četros novados. VUGD Balvu daļas inspektors ALEKSEJS KOVŠOVS pastāstīja, ka mūspusē kopumā ir trīs trauksmes sirēnas – divas Balvos, viena – Viļakā. Pārbaudes laikā tās strādāja kā pienākas un problēmas nekonstatēja. Šogad VUGD saņēma arī 76 zvanus no iedzīvotājiem, kuri nebija ieguvuši informāciju par notiekošo trauksmes sirēnu darbības pārbaudi vai arī ziņoja, ka tās nedzīrd. Mūspusē VUGD no iedzīvotājiem šādus zvanus nesaņēma.

Jāpiebilst, ka jau otro reizi katru no sirēnām ieslēdz manuāli, nevis no centrālās vadības pults. Šogad šādas izmaiņas

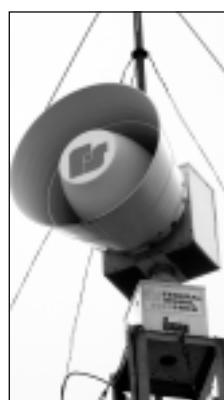

Foto - A.Ločmelis

Sirēna. Attēlā redzama trauksmes sirēna virs VUGD Balvu daļas. Jāpiebilst, ka trauksmes sirēnu pārbaude notiek divas reizes gadā – maijā un novembrī. Savukārt gadījumos, kad iedzīvotāji iepriekš nav brīdināti par sirēnu pārbaudi, tās izdzirdot, jāieslēdz radio vai televizors, kur pārraidīs informāciju par iespējamo apdraudējumu un rekomendācijas par aizsardzības pasākumiem un turpmāko rīcību.

ievistas, lai pārbaudītu VUGD gatavību operatīvi iedarbināt visas vai atsevišķas trauksmes sirēnas un sistēmas darbību situācijā, kad ir pārrāvumi radiosakaru darbībā. Latvijā izvietotās trauksmes sirēnas nenodrošina to dzīrdamību visā Latvijas teritorijā, bet iedzīvotājiem nav jāsatraucas par to, ka viņi nesaņems informāciju par apdraudējumu vai katastrofu. Paralēli trauksmes sirēnu iedarbināšanai, lai informētu par izveidojušos situāciju, ārkārtas situācijās operatīvie dienesti izmantos arī citus apziņošanas līdzekļus – paziņojumu nodošanu caur operatīvo transportlīdzekļu skaļruniem, iedzīvotāju dzīvesvietu apsekošanu un citos veidos.

Informē policija

Viegli iereibis cilvēks Balvos

20.novembrī Balvos 1972.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā sabiedriskā vietā atradās alkohola reibumā. Šoreiz vīrietim konstatēja 4,57 promiles. Savukārt jau nākamajā dienā – 21.novembrī – šo pašu vīrieti atkal pieķera dzērumā sabiedriskā vietā. Abos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Iespējams, apzog mirušu cilvēku

21.novembrī saņemts iesniegums, ka no mirušas personas konta, iespējams, nelikumīgi noņemta nauda. Uzsākts kriminālprocess. Policija skaidro, vai tas patiešām ir noticis un kas ir vainīgās personas.

Pērk nelegālu dziru

21.novembrī Balvos 1976.gadā dzimis vīrietis iegādājās pašdarinātu alkoholisko dzērienu. Vīrietis skaidroja, ka grādīgo nopirkā no nepazīstamas personas. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Viens otram sit pa seju

23.novembrī Balvos, Teātra ielā, konflikta rezultātā divi vīrieši viens nodarīja fiziskas sāpes, iesitot ar dūri pa galvu. Uzsākta administratīvā lietvedība. Policija skaidro notikušā apstākļus.

Problēmas ar uzvedību

Uzsākta administratīvā lietvedība pret 2003.gadā dzimušu pusaudzi, kurš kādā skolā Balvu novadā regulāri neievēro skolas iekšējās kārtības noteikumus.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģitas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacījums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drīkst tērēt ne vairāk kā 7,11 euro.

Pildīta krūtiņa dārzeņu mikslī

INĀRA BODNIECE darbdienas aizvada birojā, bet pusdienot parasti dodas uz mājām. Viņa dod priekšroku pašas gatavotiem ēdienu. Šī prasme acīmredzot pārmantota no mammas, kura savā laikā bija godu saimniece Bērzpils pusē. Viņa atklāj, ka pašai patīk pavadīt laiku virtuvē un gatavot dažādus ēdienus. Ikdienā Ināra vārā zupas, gatavo biezenus, salātus, protams, arī saldos ēdienus. Māsa līga bieži cep tortes, ar ko pārsteidz draugus un pazīnas svētkos.

Ināra piedāvā izmēģināt diezgan viegli un ātri pagatavojama sātīga ēdiena recepti pusdienām vai svētku vakariņām, kas saucas "Pildīta krūtiņa dārzeņu mikslī".

Produktu klāsts. Dārzkopji dažādus dārzeņus atradis paši savā pagrabā, taču produktus var iegādāties arī vietējā tirdziņā vai nopirkt veikalā. Kūpinātu cūkgalas krūtiņu, saldo krējumu, olīves, žāvētas plūmes un garšvielas var iegādāties lielveikalā.

Gatavo galas veltnišus. Nem kūpinātu cūkgalas šķēli, liek uz tās sagrieztas žāvētas plūmes un mocarellas siera ripiņas. Satin veltnīti un sasprauž ar kociņu.

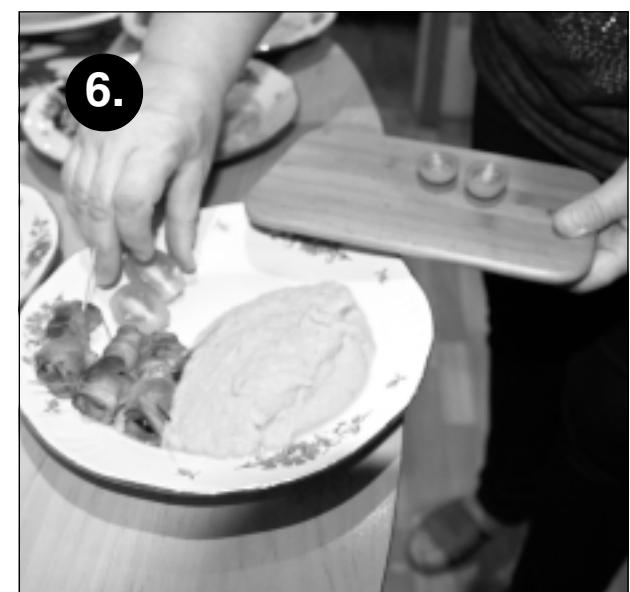
Sagriež bietes. Nomizo un sagriež šķēlēs sarkanās bietes cepšanai. Izkārto pannā uz cepampapīra, pārkaisa ar garšvielām, pārlaista nedaudz eļļu.

Praktiska un izdomas bagāta. Ināra vislabprātāk pusdieno mājās. Pati atzīst, ka mājās gatavots ēdiens ir sātīgs un garšīgs. Kad atbrauc radinieki, jo patikamāk celt galda pašgatavotus gardumus. Pie galda raisās arī sarunas par receptēm. Laba padomdevēja šajā jomā ir Ināras dvīņumāsa līga.

Vāra dārzeņus. Nelielā ūdens daudzumā katlinā liek ripiņās sagrieztus burkānus, pēc tam kāpostu, puķkāpostu, puravu, sīpolus, garšvielas, sāli. Kad dārzeņi mīksti, tos sablenderē biezenī un pievieno nedaudz saldā krējuma.

Kārto pasniegšanai. Kārto krāsainu šķīvi: dārzeņu zaļo biezeni, izceptās sarkanās bietes, galas veltnišus. Dekorē ar dillēm, olīvēm, tomātiņiem un pasniedz ēdājiem.

Liek cepties. Gaļas veltnišus izkārto pannā uz cepamā papīra, uzlej nedaudz eļļu un cep 180 grādos aptuveni 20 minūtes. Pirms tam ieliek cepties bietes (tām vajadzēs ilgāku laiku).

Sastāvdaļas:
(četrām porcijs)

Kūpināta cūkgalas krūtiņa (2 paciņas)

Žāvētas plūmes (50 grami)

Mocarellas mīkstais siers

Dārzeņu biezenim: burkāni, kāposts, puķkāpots (pēc ieskatiem), arī sīpoli, puravs

Bietes cepšanai, nedaudz eļļas

Pipari, sāls, garšvielas (pēc ieskatiem)

Dilles, ķiršu tomātiņi, olives dekorēšanai

Projekts

Globālā izglītība - iespēja izprast sevi un pasauli

Kopš 2013. gada rudens Baltinavas vidusskola kopā ar citām Latvijas skolām (kopā 21 skola visā valstī) iesaistījusies projektā "Globālā dimensija sociālo zinātnu mācību priekšmetos".

Projekta pieteikumā toreiz rakstījām: "Globālie procesi ir mūsu dzīves neatņemama sastāvdaļa. Tas vairs nav tikai teorētisks materiāls mācību grāmatā, tā ir ikdiena mums līdzās." Divu gadu laikā šie vārdi kļuvuši vēl aktuālāki. Karš Ukrainā, Sīrijā, tā sauktā "islāma valsts", terorakti, arvien pieaugošā un grūti kontrolējamā bēgļu plūsma Eiropas virzienā, procesi, ko dažādi analītiski pat atļaujas saukt par kultūru, civilizāciju sadursmi. Šodienas norises, kuru cēloņsakarības balstās pagātnes notikumos un kas nosaka pasaules attīstības nākotnes scenāriju.

Projekta īstenotājs ir Izglītības attīstības centrs (IAC), sadarbības partneri: Līdzs Atīstības izglītības centrs (Lielbritānija) un biedrība "Mondo" (Igaunija), asociētais partneris: Britu padome Latvijā. Projektu finansē Eiropas Savienība Attīstības un sadarbības biroja "EuropeAid" programmas ietvaros.

Projekta mērķis ir veicināt sabiedrības interesi un izpratni par globālo izglītību (GI) un līdzdalību globālajā izglītībā, īpašu uzmanību pievēršot jauniešu izpratnei par savstarpējo mijiedarbību pasaulei, kā arī atbalstot jauniešu aktīvu darbošanos taisnīgākas, vienlīdzīgākas pasaules labā.

"Kā labāk dzīvot labākā pasaule?" - tāds ir projekta moto. Uz šo jautājumu tiek meklētas atbildes, apskatot galvenās globālās izglītības (GI) satura tēmas - globalizācija un globālā kopsakarības, migrācija - draudi un iespējas,

drošība - personīgā, reģionālā un globālā, cilvēktiesības, ilgtspējīga attīstība - vides un klimata jautājumi, tirdzniecība un starpvalstu ekonomiskās attiecības, starpkultūru attiecības, vērtības un uzskati u.c. GI liek padomāt, kā būt gudram mediju lietotājam; kādi ir mani patēriņa ieradumi un kā tie ietekmē manu veselību, maku un planētu; kā sadzīvot dažādām vērtībām kopīgā dzīves telpā; kā novērtēt savu vietu globālajā darba tirgū un vēl daudzi, daudzi jautājumi.

Projekta sadarbības koordinatore Ingūna Irbīte vienā no semināriem uzsvēra, ka globālā izglītība paver iespēju labāk saprast sevi un pasauli, mācīties efektīvi un aizraujoši, iekļauties aktuālās norisēs! Baltinavas vidusskolas GI projekta skolotāju komanda ir ļoti pateicīga par šo iespēju. Divu gadu laikā apmeklēti aizraujoši semināri, kuros skolotāji, aktīvi darbojoties, izbaudot daudzveidīgas darba formas, mācās paši, bet pēc tam iegūto pieredzi, zināšanas, metodiskos materiālus izmanto skolā - mācību priekšmetu un klases audzināšanas stundās, dažādos pasākumos. Skolotāji vēstures, politikas un tiesību, ģeogrāfijas, kulturoloģijas, sociālo zinību, klases audzināšanas stundās, pasākumos aprobēja projekta gaitā izveidotos mācību materiālus. Lai kolēgus iepazīstinātu ar globālo izglītību, GI tematika un praktiska darbošanās tika iekļauta gan pedagoģiskās padomes sēdes, gan klašu audzinātāju metodiskās komisijas darba kārtībā. Savas ģimenes "migrācijas kartes" ar interesu ir kopīgi veidojuši bērni un vecāki klases vecāku sapulcē. Ar gandarījumu atceramies projekta pirmajā gadā skolā organizēto globālās izglītības pēcpusdienu "Identitāte un kultūru daudzveidība", jaukā atmiņā ir projekta

Sirsniņgs paldies! Baltinavas vidusskolas globālās izglītības projekta komanda (no kreisās): Lilita Kukoja, Inta Ludborža, Imants Slišāns, Irēna Kaša pateicas Izglītības attīstības centram (IAC) un projekta vadības brīnišķīgajai komandai!

komandas koordinatoru Dainas Zelmenes un Ingūnas Irbītes ciemošanās Baltinavā. Šoruden, oktobrī, Baltinavas vidusskola vēstures skolotāju starpnovadu metodiskajā seminārā globālās izglītības nodarbību kolēģiem vadīja Inta Ludborža.

Ikvienam interesentam bagāta informācija, idejas, materiāli un resursi, kā arī norādes, saites uz informācijas avotiem atrodamas projekta mājaslapā www.globalaizglitiba.lv.

3.-4. decembrī skolu komandas Siguldā tiksies projekta "Globālā dimensija sociālo zinātnu mācību priekšmetos" izvērtējuma un ilgtspējas plānošanas seminārā. Mēs zinām - atkal būs jaunas idejas, originālas darba metodes, aizraujoši pieredzes stāsti un, protams, atkalredzēšanās prieks. Tā būs jauna enerģijas deva, ko paņemt līdz zi uz skolu un dalīties ar to.

IMANTS SLIŠĀNS, Baltinavas vidusskolas direktors

Sieviešu biedrība "Rudzupuķe" pateicas Viksnas pagasta pārvaldniecei Guntai Raibekazei, šoferim Rolandam, Rugāju domes izpilddirektorei Dainai Tutīnai, šoferim Guntim par doto iespēju piedalīties sieviešu konferencē Rīgā.

**Pateicības
vārdi**

Ikviens ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Preses abonēšana 2016.gadam

Abonē "Vaduguni"
uzreiz visam gadam
par EUR 52.00
IETAUPĪSI EUR 4.40

Abonēšanas indekss -3004			
Abonēšanas cenas EUR			
Abonēšanas periods	Fiziskām personām	Juridiskām personām	Fiziskām personām 2015.gada 12 mēnešu abonentiem
1 mēnesis	5.22	6.50	4.70
3 mēneši	15.56	19.50	14.00
6 mēneši	30.00	37.50	27.00
12 mēneši	57.78	72.00	52.00

Veiksmes prognoze

1.decembris. Labvēlīgā otrdiena piemērota jebkura darba veikšanai, lai sasniegtu labus rezultātus. Darbs labāk veikties domubiedru pulkā, kur kādam var rasties laba ideja, kā to paveikt ātrāk un efektīvāk. Konfliktsituācijās labāk pagriezt muguru un aiziet, nevis ar krūtīm mesties uz ambrazūru.

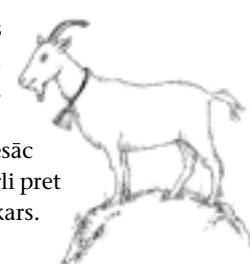
2.decembris. Darbīgajā trešdienā Tavus enerģijas uzplūdus var nobremzēt 'čika' laika problēmiņas no plkst. 5.09 līdz 12.09. Ja vakar Tev gadījies kāds strīds, tad šodien esi gatavs sajust tā sekas: kāds skaugis izpušķos vakardienas notikumus tā, ka Tu tiksi ne tikai pie skandālista vai kauša slavas, bet varbūt pat tiksi nosaukts par slepkavu. Šodienas stresu Tev palīdzēs noņemt kāds bīzutērijas nieciņš vai voblers zvejai.

3.decembris. Šodien sarežģitas un grūtas lietas atliec plauktā uz pāris dienām. Dari tikai tos darbus, ko labi proti un pārziņi. Ja kaut ko nesaproti, sākumā rūpīgi ievāc informāciju, instrukcijas un tās izstūdē. Ražošanas vai darba procesā ieteicams ieturēt pauzes vai atpūsties. Laba diena, lai attīrītu organismu, tāpēc vairāk dzeriet šķidrumu un mazāk ēdiet.

4.decembris. 'Čika' piektdienā pabeidz iesākto, bet jaunu neko neuzsāc. Un, Dieva dēļ, nesāc skaidroties ne ar ceļu policistu, ne deputātu, ne tiesnesi. Valsts varas pārstāvji šodien būs kurli pret Taviem lūgumiem. Ari juridiskajā lauciņā ies kā zaļā plāvā. Nevarēs saprast, kur rīts, kur vakars.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts	Diena
T 2.12 ***	Nākojums, sniegs +1 Skaidrs +2
C 3.12	Apmāces 0 Aprādes, neliels leitus +5
Pk 4.12	Nāzmākojums +2 Aprādes +1
S 5.12	Nākojums -1 Aprādes +2

Apsveikumi

Šie gadi - vērtība, kas Tev ir dota,
To vajag novērtēt, jo tas Tavs mūžs,
Un Tavā mūžā skaistākā no rotām
Ir sirsniņa, kas Tavā sirdī mit.

Mīļi sveicam **Domīti Punduri** skaistajā 88 gadu jubilejā! Vēlam: no saules - veselību, no zemes - ziedu bagātību, no bērniem, mazbērniem, mazmazbērniem - mīlestību.

Meitas, 5 mazbērni ar otrajām pusītēm, 6 mazmazbērni

Tūkstoš dzidru saules staru
Lai Tev dzīvē mirdz,
Prieku, laimi, veselību
Vēlam Tev no visas sirds.

Sirsniņi sveicam **Andri Bitaini**

vārdadienā un skaistajā dzīves jubilejā!

Vilmārs, Jura, Ol'gerta, Franča ģimenes

Mīlestība - dzīvē tas par maz,
Lai var gariem gadiem cauri iet,
Jāprot cienīt, saprast, piedot.
Tikai tad var vienmēr kopā iet.

Mīļi sveicam **Lilitu** un **Oskaru Ločmeļus**

Sudrabķāzu jubilejā!

Lilitai sveiciens dzimšanas dienā! Vēlam labu veselību un saticību vēl daudzus gadus.

Mamma ar ġedu

Reizēm vajag kaut ko mīlu -
sirdij tuvu, patiesu, maigu pieskārienu,
cīruļa dziesmu, uguns liesmu, zaļu zālīti un
pūku liegu,
Kas matos ieķeras un priečājas par nieku, kas
liek pasmaidīt un mīlēt.

Saules rietu reizēm vajag, lai mēs ietu, tālāk triektu.
Reizēm vajag apstāties, ieklausīties, izbaudīt katru nieku!

Sirsniņi sveicam **Arnoldu Andersonu** 65 gadu jubilejā! Vēlam veselību, izturību ikdienas gaitās, možu garu un prieku sirdi.

Celīnieku ielas kaimini

Pārdod

4.decembrī veikala "Supernetto" telpās pārdos Igaunijā ražotu gultas veļu, spilvenus, segas

Ar 3.decembri z/s "Upmala" Balvu tirgū tirgos ābolus un bumbierus.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Pārdod kartupeļus - pārtikas (15 centi), lopbarības (6 centi). Vairumā pioegāde. Tālr. 26114987.

Pārdod sausu, skaldītu bērza malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod jaunu 3-fāzu benzīngeneratoru, 3,5 kW, EUR 220. Tālr. 26205393.

Pārdod VW Pasast, 1,9 D. Tālr. 28325208.

Pārdod polu rotējošo plāujmašīnu, 1,65 m. Tālr. 26109884.

Dažādi

Autoskola "Barons R" organizē B kategorijas kursus BALVOS 2.decembrī plkst. 17.00. Tālr. 29336212, www.baronsr.lv.

Sakarā ar I.U. "Balvu Radio" darbības pārtraukšanu, lūgums visiem radio translācijas abonentiem pārtraukt maksāt abonentmaksu ar 1.janvāri 2016.gadu. Pateicos visiem abonentiem par sadarbību. H.KESKS

JAUNS PREČU PIEVEDUMS!

Veikalā "LatBat", Tautas 1, piedāvājumā - karnevāla kostīmi, darba apģērbs, tekstils.

Sagatavojam augsti meža stādišanai. Tālr. 29429390.

Meža izvedējtraktora pakalpojumi. Tālr. 29429390.

Autoskola "Vairogs 21" organizē B kategorijas kursus Viļakas pamatskolā. Tikšanās 2.decembrī plkst. 15.00. Tālr. 22520266.

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk **liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.** Samaksa tūlitēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari. Tālr. 20207132.

SIA "AIBI" pērk **liellopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus.**
Labas cenas! Samaksa tūlitēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA RENEM iepērk **jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus.**
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520, 26393921

SIA "Rēzeknes galas kombināts" **IEPĒRK liellopus un jaunlopus.**
Samaksa ar pārskaitījumu. Tālr. 64622475, 25435533.

Pērk cirsmas un mežu ar zemi ipašumā, iespējams avanss. Tālr. 26346291.

Pērk visa veida mežus, zemi. Tālr. 29764751.

Pērk mežus, cirsmas. Tālr. 29100239.

Pērk mežus ar zemi. Tālr. 26350060.

Pērk cirsmas, meža ipašumus. Tālr. 26489727, 25633301.

Pērk mežus, cirsmas. Augstākās cenas. Tūlitēja samaksa. Tālr. 29324128.

Pērk Jenisej rezerves daļas, hederu, smalcinātāju. Tālr. 28772537.

Pērk zarus kaudzēs šķeldošanai. Sniedz meža izvedējtraktora pakalpojumus. Tālr. 29226863.

Pērk mežā pie ceļa visā Latvijā: malku, papirmalku, sīkbalķus, zāgbalķus, finierklučus, taras klučus.

Nodrošinam ar transportu, godigu uzmērišanu un savlaicīgu apmaksu. Iegādājamies cirsmas un meža ipašumus Latvijas teritorijā. Tālr. 29590843,

e-pasts: woodmart@inbox.lv

Pērk āzi. Tālr. 26341809.

Pēc Jūsu – mūsu pastāvīgo klientu – pieprasījuma atradām iespēju turpīnāt ¼ cūku tirdzniecību par **PAZEMINĀTU CENU!**

Bet nevaram solīt, ka šāda cena būs arī uz Ziemassvētkiem - jo ātrāk pieteiksi, jo drošāk, ka dabūsi!
Tālr. 26471205, www.kunturi.lv

Autoskola "Delta 9V"
03.12.
Balvos

un
08.12. Baltinavas vidusskolā uzsāk kursantu uzņemšanu vieglo auto vadīšanas kursiem.

Samazināta teorijas un braukšanas maksa! Tālr. 29208179.

VIGO Superakcija!

No 1. līdz 6.decembrim visiem APĢĒRBIEM - **50%**, MĒTELIEM, VIRSJAKĀM, UZVALKIEM - **15%**
Gaidām Brivibas 55

Līdzjūtības

Mūža vakars krēslas spārniem
Tumsu auž un zvaigznes dedz.
Un par gadiem aizgājušiem
Lielais miers nu sagšu sedz.

(Z.Purvs)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Elmai, Ērikam un visiem
piederīgajiem, **ZENTU POMERI**
mūžības celā pavadot.

Šluncevu ģimene

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdi pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.

Skumju brīdi esam kopā ar Aldi,
ZENTAS POMERES ģimenei,
draugiem, radiem, viņu mūžībā
pavadot.

Ripu ģimenes

Tuvs cilvēks neaiziet -
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dzīļi sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(S.Kaldupe)

Vispatiesākie līdzjūtības vārdi Elmai Sockai, Ērikam Pomeram un viņu tuviniekiem, māmiņu ZENTU POMERI mūžības celā pavadot.

Māsicas Austras Sprudzānes ģimene

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzives taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdī tuvs un dārgs.

Izsakām patiesu līdzjūtību Ērikam Pomeram un tuviniekiem, MĀMIŅU mūžībā aizvadot.

Z/S "Vecpils 1"

Un atmiņas ziedēs ap viņu
Baltas kā ābeles...
(Ā.Eksne)

Skumju brīdi esam kopā ar Valiju Ločmeli, pavadot BRĀLI mūžības celā.

Kaimiņi no mājas Kārsavas ielā 23

Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās.

(J.Rūsinš)

Izsakām līdzjūtību Vitālijam un Eduardam Bokšēm, pavadot TĒVU, VECTĒVU mūžības celā.
Biedriba MMK "Mieriņi"

Datorsalikums -
SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS
Iespējusi SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3680

Indeks

3004

REDAKCIJAS ADRESE

TEĀTRA IELĀ 8

BALVOS, LV-4501

NORĒKINU KONTS

A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ

Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,

kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva

T. 64507018

26161959

FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850

ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA - T.64522126

Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962

M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260

A.LOČMELIS - T.64520961

KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126

GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019

ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730

Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv

mājaslapa: vaduguns.lv

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva

T. 64507018

26161959